

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

TÜRKİYE’DEKİ SIĞINMACILARIN SAĞLIK DURUMU VE SAĞLIK HİZMETLERİ MEMNUNİYET ARAŞTIRMASI

Görüşmeci Eğitim ve El Kitabı 2022

İçindekiler

1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı.....	2
2. Araştırma Yöntemi, Veri Toplama Araçları ve Örneklem Tanımı.....	2
2.1 Araştırma Yöntemi.....	2
2.2 Veri Toplama Araçları ve Örneklem Tanımı	2
2.2.1 Hanehalkı Sağlığı Anketi	3
2.2.2 Hasta Memnuniyet Anketi.....	5
2.2.3 Göçmen Sağlığı Merkezi ve Hastanelerde Doktor ve Yönetici Görüşmeleri	6
3. Araştırma Saha Ekibi ve Görevleri	7
3.1 Bölge Yöneticileri	7
3.2 Süpervizörler	8
3.3 Görüşmeci/Anketör	8
4. Örneklem Adreslerini Bulma ve Haneleri Tespit Etme.....	9
5. Bireyin Araştırmaya Uygunluğu.....	21
6. Deneğe Yaklaşım ve Görüşme Sürecinde Uyulması Gereken Kurallar	21
6.1 Deneğe Profesyonel Yaklaşım	21
6.2 İlk Temas.....	22
6.3 İtirazların Üstesinden Gelme	22
6.4 Görüşme Sürecinde Uyulması Gereken Kurallar	23
7. Saha Hazırlık Süreci, Cevaplayıcının Hakları ve Etik.....	26
7.1 Sahaya Başlamadan Görüşmecinin/Anketörün Yanına Alması Gerekenler	26
7.2 Cevaplayıcının Hakları ve Etik	27
8. Kalite Kontrol Uygulamaları	27
9. Araştırmayla İlgili Önemli Kavramlar	28
9.1 KRONİK HASTALIKLAR.....	28
9.2 BULAŞICI HASTALIKLAR	29
9.3 TOPLUM RUH SAĞLIĞI	31
9.4 ÇOCUK SAĞLIĞI.....	31
9.5 ANNE ÇOCUK SAĞLIĞI-AİLE PLANLAMASI.....	32
9.6 CİNSEL YOLLA BULAŞAN HASTALIKLAR	34
10. Mobil Uygulama Kurulumu ve Kullanımı.....	35
11. Soru Formlarının Uygulanması	43
12. Derinlemesine Görüşmeler	44
13. Broşürler ve Gizlilik Taahhütnamesi.....	50

1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Suriye'deki iç savaş, birçok insanın ülkelerine kaçmasına ve özellikle komşu ülkelerde başkalarına sığınmasına neden oldu. Dünyada en çok mülteciye ev sahipliği yapan Türkiye'de yaklaşık 3,7 milyon Geçici Koruma altındaki Suriyeli bulunuyor. Türkiye'de 4,5 milyondan fazla yabancı uyruklu olduğu düşünüldüğünde, Suriyeli nüfusun yabancılar arasındaki yoğunluğu oldukça yüksektir.

Türkiye'de sağlık hizmetleri tüm bireyler için mevcuttur ve herkes ihtiyacına göre kaliteli hizmetlere erişebilmektedir. Ancak veriler, Geçici Koruma altındaki Suriyelilerin kendi kendilerine teşhis koyacak ve sağlık hizmetlerine başvuracak sağlık okuryazarlığına sahip olmadıklarını ve bu nedenle sağlık hizmetlerini kullanmama veya verimsiz kullanma ile sonuçlanabileceğini göstermektedir. Bu nedenle, bu projenin amacı, tüm göçmenlerin sağlık hizmetlerine erişimini artırmak, genel sağlıklarını iyileştirmek ve göçmen sağlık hizmetlerinden memnuniyetlerini değerlendirmektir. Bu proje kapsamında Geçici Koruma altındaki Suriyelilerin ve diğer göçmenlerin sağlık durumları ve sağlık hizmetlerine erişimde yaşadıkları deneyimler ve memnuniyet düzeyleri araştırılacaktır.

Bu amaçla, Türkiye genelindeki 16 İli kapsayacak şekilde göçmenlerle, göçmen sağlığı merkezlerinde görevli hekim ve idarecilerle yine göçmen sağlığı merkezlerinden hasta sevkı yapılan hastane hekim ve idarecileriyle görüşmeler gerçekleştirilecektir. Anket uygulamasının ve derinlemesine görüşmelerin sorunsuz bir şekilde uygulanması, veri toplama sürecinin her aşamasında yer alacak saha araştırmacılarının/görüşmecilerin konuya (araştırma amacı ve içeriğine) hakim olmalarıyla doğrudan ilişkilidir. Her sorunun içeriğinin ve anket ve görüşme rehberi içerisinde yer alan yönlendirmelerin dikkatle incelenmesi araştırmanın amacına hizmet edecektir.

Veri toplama süreçlerinde görev alacak saha araştırmacıları/görüşmeciler, soruların içerik ve uygulanmasına ilişkin her türlü tereddüde cevap verebilecek ve saha öncesi ankete ve görüşmelere ilişkin çalışma sürecine katkıda bulunmak için gerekebilecek açıklamalar bu kılavuzda mevcuttur. Saha araştırmacılarının veri toplama süreci öncesinde bu kılavuzu detaylı bir şekilde okumuş olması gerekmektedir.

2. Araştırma Yöntemi, Veri Toplama Araçları ve Örneklem Tanımı

2.1 Araştırma Yöntemi

Araştırma Kantitatif Araştırma Yönteminin, CAPI (Bilgisayar Destekli Yüz Yüze Anket) tekniğiyle ve Kalitatif Araştırma Yönteminin Derinlemesine Görüşme tekniğiyle gerçekleştirilecektir. Verilerin toplanmasında GPS ve A-GPS destekli tablet bilgisayarlarda kurulmuş olan mobil anket uygulaması kullanılacaktır. Bu anket uygulaması, hem online hem de offline olarak çalışacak olup gidilen adreslere ait konum bilgisi alma özelliğine sahip olacaktır.

2.2 Veri Toplama Araçları ve Örneklem Tanımı

Araştırma kapsamında 2 farklı anket formu üzerinden anket görüşmeleri, 4 farklı görüşme formu üzerinden derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilecektir.

2.2.1 Hanehalkı Sağlığı Anketi

Hanehalkı sağlığı anketi geçici koruma altındaki Suriyelilerin ve diğer göçmen grupların yoğun olarak yaşadığı 12 ilde (Adana, Ankara, Bursa, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kilis, Konya, Mersin, Şanlıurfa'dır.) gerçekleştirilecektir.

Her bir ilde 1200 kişi Suriyeli Göçmen ve 120 kişi Afgan, Pakistan ve Iraklı göçmen olmak üzere toplam 1320 kişi ile görüşülecektir.

Her bir ilde göçmenlerin yoğun olarak yaşadığı 30 mahalle ya da sokak belirlenecek ve belirlenen bu 30 kümenin her birisinde 44 kişiyle anket yapılacaktır.

Yaklaşık olarak belirlenen her bir kümede (mahalle yada sokakta) yaklaşık 10-15 hane görüşmesi yapılması planlanmaktadır. Her bir ilde 66 pilot anket yapılacak ana sahaya pilot anket sonrası çıkılacaktır.

Hanehalkı Sağlığı Anketi 4 bölümden oluşacaktır.

Birinci bölümde hanede bulunan tüm hanehalkı üyelerinin yaş, cinsiyet, medeni durum ve kronik hastalık sahibi olup olmama durumlarının alındığı **Hanehalkı Anketi** uygulanacaktır. Hanehalkı anketi istisnasız her hanede 18 ve üzeri yaş grubunda olan hanehalkı hakkında bilgi sahibi 1 kişi ile gerçekleştirilecektir.

Hanehalkı anketi vasıtasıyla diğer 3 bölüm anketin (Form A, Form B, Form C) hangi hanehalkı üyelerine uygulanabileceği belirlenecektir. **Form A** her bir hanede 18 yaş üzeri tüm kadın ve erkek bireylere belirlenen kotalar kapsamında uygulanabilecektir. **Form B** yine her bir hanede 18 yaş üzeri tüm kadın ve erkek bireylere belirli kotalarla uygulanabilecektir. **Form C** ise her bir hanede 15-49 yaş aralığında tüm evli Kadın bireylere ve belirlenen kotalarla diğer tüm kadın bireylere uygulanabilecektir.

Bu dört form kapsamında katılımcılardan aşağıda belirtilen başlıklarda bilgiler derlenecektir.

- Demografik bilgiler
- Kadınların ve kız çocuklarının üreme sağlığı durumları
- Katılımcıların kendi sağlık durumlarını değerlendirmeleri

- Sağlık hizmetlerine ulaşım davranışları
- Katılımcıların sağlık okuryazarlığı
- Sağlık ve kişisel bakım mesajları algısı
- Katılımcıların kronik hastalık, bulaşıcı hastalık ve ruh sağlığı durumları
- Sağlık hizmetlerinden memnuniyet durumları

Form bazında anket gerçekleştirilecek kişilere ilişkin kotalar aşağıda tablolarda verilmiştir.

	GENEL KOTA		
İLLER	Suriyeli Göçmen	Afgan, Pakistan ve Iraklı Göçmen	Pilot Anket
Adana	1200	120	66
Ankara	1200	120	66
Bursa	1200	120	66
Gaziantep	1200	120	66
Hatay	1200	120	66
İstanbul	1200	120	66
İzmir	1200	120	66
Kahramanmaraş	1200	120	66
Kilis	1200	120	66
Konya	1200	120	66
Mersin	1200	120	66
Şanlıurfa	1200	120	66
TOPLAM	14400	1440	792

FORM-A KOTA 18 yaş ve üzeri %50 kadın +%50 erkek		
Suriyeli Birey	Afgan, Pakistan ve Iraklı Birey	Pilot Anket
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
4800	480	264

FORM-B KOTA 18 yaş ve üzeri %50 kadın +%50 erkek		
Suriyeli Birey	Afgan, Pakistan ve Iraklı Birey	Pilot Anket
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
4800	480	264

FORM-C KOTA 15-49 yaş Kadın		
Suriyeli Birey	Afgan, Pakistan ve Iraklı Birey	Pilot Anket
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
400	40	22
4800	480	264

2.2.2 Hasta Memnuniyet Anketi

Hasta memnuniyet anketi geçici koruma altındaki Suriyelilerin ve diğer göçmen grupların belirlenen 16 ilde hizmet aldığı göçmen sağlığı merkezlerinde muayene çıkışında 18 yaşını doldurmuş %50 kadın ve %50 erkek bireylere uygulanacaktır. İllerde gerçekleştirilecek görüşme sayısı aşağıda tabloda belirtilmiştir. Memnuniyet anketi kapsamında katılımcılardan aşağıda belirtilen başlıklarda bilgiler derlenecektir.

- Demografik bilgiler
- Aldığı sağlık hizmetinden memnuniyet düzeyi

İllerde gerçekleştirilecek görüşme sayısı aşağıda tabloda belirtilmiştir.

SIHHAT -2 GÖÇMEN SAĞLIĞI MERKEZLERİ HASTA MEMNUNİYETİ ANKETİ ÖRNEKLEM DAĞILIMI			
		KOTA	
İLLER	2021-2022. 2. Çeyrek Aralığında Muayene Sayısı	ANA SAHA	PİLOT ANKET
Adana	214.631	328	33
Ankara	158.423	242	24
Bursa	122.840	188	19
Gaziantep	305.280	465	46
Hatay	419.007	640	64
İstanbul	475.158	725	72
İzmir	170.512	260	26
Kahramanmaraş	191.292	292	29
Kayseri	56.547	86	9
Kilis	78.550	120	12
Konya	116.953	179	18
Malatya	64.181	98	10
Mardin	34.740	53	5
Mersin	176.363	269	27
Osmaniye	71.347	109	11
Şanlıurfa	291.857	446	45
TOPLAM	2.947.681	4500	450

2.2.3 Göçmen Sağlığı Merkezi ve Hastanelerde Doktor ve Yönetici Görüşmeleri

12 ilde belirlenmiş göçmen sağlığı merkezlerinde ve hastanelerde görevli yönetici ve hekimlerle göçmenlere yönelik hizmet verilen sağlık sisteminin geliştirilmesine yönelik görüşlerinin alındığı yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilecektir.

SIHHAT -2 GÖÇMEN SAĞLIĞI MERKEZLERİ DOKTOR VE YÖNETİCİ DERİNLEMESİNE GÖRÜŞMELERİ ÖRNEKLEM DAĞILIMI			
	KOTA		
İLLER	HEKİM	YÖNETİCİ	TOPLAM
Adana	10	10	20
Ankara	10	10	20
Bursa	10	10	20
Gaziantep	10	10	20
Hatay	10	10	20
İstanbul	10	10	20
İzmir	10	10	20
Kahramanmaraş	10	10	20
Kilis	10	10	20
Konya	10	10	20
Mersin	10	10	20
Şanlıurfa	10	10	20
TOPLAM	120	120	240

3. Araştırma Saha Ekibi ve Görevleri

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen bu araştırma, Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Vera Araştırma bünyesinde görevli bir grup araştırmacı ve siz saha araştırmacıları bu projenin araştırma ekibini oluşturmaktasınız. Saha araştırmasının sorunsuz geçmesi için saha araştırması boyunca bir kontrol süreci takip edilecektir ve her birey bu süreçte farklı görev ve sorumlulukları olacaktır.

Eğitim sonunda saha personeli sahaya çıkmadan önce araştırmada toplanacak her tür bilgiyi gizli tutacaklarına ve üçüncü kişi ve kurumlarla paylaşmayacaklarına dair bir belge imzalayacaklardır.

SIHHAT-2 Proje ekibi saha görüşmelerini yerinde gözlemlemek ve denetlemek üzere illere ziyaretler düzenleyeceklerdir.

Saha araştırmasının sorunsuz geçmesi için saha araştırması boyunca bir kontrol süreci takip edilecektir. Saha araştırması kontrol sürecinde ve ilerleyişinde aşağıdaki gibi hiyerarşik bir görev sıralaması takip edilecektir.

3.1 Bölge Yöneticileri

Araştırmada kendisine bağlı 3-4 ilde görevli anketör ve süpervizörlerin sevk, idare ve kontrolünden sorumlu personellerdir. Bölge Yöneticisi olarak görev alacak personellerin sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir:

- 1-Kendi bölgesinde yer alan süpervizör ve görüşmecilerin koordinasyonu, sevk ve idaresinden sorumludur.
- 2-Anketlerin doğru adreslerde, araştırma kapsamındaki kılavuzlara uygun şekilde gerçekleştirilmesine yönelik eğitimlerin verilmesi ve kontrollerin yapılmasından sorumludur.

3.2 Süpervizörler

Bölge Yöneticisinden aldıkları bilgi doğrultusunda sorumlu olduğu ildeki saha çalışmasının takip ve denetimi görevini yürütmekle görevli sorumlulardır.

Süpervizörlerin ilk görevi, sorumlu olduğu görüşmecilerin/anketörlerin gerekirse tekrar eğitim almalarını sağlamaktır. Anketlerin doğru adreslerde ve araştırma gerekliliklerine göre yapılmasını ilk denetleyecek görevliler süpervizörlerdir. Anket esnasında görüşmeciye/anketöre eşlik etmek ve hata ile karşılaşırse anketörü uyarmak diğer önemli görevleri arasında yer almaktadır.

3.3 Görüşmeci/Anketör

Görüşmeci, soru kağıtlarını cevaplayıcılara uygulayarak araştırma için gerekli olan bilgileri toplayan kişidir. Dolayısıyla görüşmeci bu çalışmanın en temel elemanıdır ve araştırmanın kalitesi, doğrudan görüşmecilerin yaptıkları işin kalitesine bağlıdır.

Daha önce başka bir araştırmada veya bilgi toplama işleminde yer almış olmak, bu araştırmada da iyi bir görüşmeci olabilmek için büyük bir avantaj sağlamaz. Her araştırmanın kendine özgü kuralları, yöntemleri, yaklaşımları ve organizasyonu vardır. Dolayısıyla, önceki tüm araştırma deneyimleri, bu eğitim çalışması veya saha çalışmasında sağlanacak başarıya büyük bir katkı sunmayacağını düşünerek hareket etmelisiniz.

Görüşmeci/Anketör

- Süpervizör tarafından kendisine verilen örnekleme dahil kümelerin/konutların ve kişilerin yerlerini tespit etmek;
- Bu hanelerde Hanehalkı soru kağıtlarını uygulamak,
- Kişi görüşmesi yapılacak kişilere doğru formları uygulamak
- Tamamlanmış olan görüşmeleri görüşme yapılan yerden ayrılmadan kontrol ederek tüm soruların sorulup cevapların doğru olarak kaydedildiğinden emin olmak;
- İlk ziyarette temas kurulamayan kadınlarla/erkeklerle tekrar görüşmek için aynı haneyi tekrar ziyaret etmek.
- Kendisine verilen eğitimdeki tüm kurallara uyarak anketleri gerçekleştirmek.
- Anketlerin doğru şekilde, doğru kişiye yapılamamasında görüşmelerinin kısmen yada tamamen iptal edilebileceğinin bilinciyle dürüst ve hatasız iş yapmaya özen göstermek.

4. Örneklem Adreslerini Bulma ve Haneleri Tespit Etme

Bir kümede(mahalle/sokak) herhangi bir hane halkıyla görüşmeden önce, size atanan kümeyi yerinde incelemeniz beklenmektedir. Kümede izleyebileceğiniz en verimli rotanın hangisi olacağını bulun. İl Bazında göçmenlerin yoğun olarak yaşadığı mahalle bilgisi aşağıda yer almaktadır.

İL	İLCE	MAHALLE	İL	İLCE	MAHALLE
Adana	Ceyhan	BOTA MAH.	İstanbul	Fatih	BALABANAĞA MAH.
Adana	Çukurova	MEMİŞLİ MAH.	İstanbul	Fatih	MİMAR HAYRETTİN MAH.
Adana	Çukurova	FADIL MAH.	İstanbul	Fatih	NİŞANCA MAH.
Adana	Çukurova	BOZCALAR MAH.	İstanbul	Fatih	KEMALPAŞA MAH.
Adana	Çukurova	ÖRCÜN MAH.	İstanbul	Fatih	KATİP KASIM MAH.
Adana	Çukurova	KÜÇÜKÇINAR MAH.	İstanbul	Fatih	İSKENDERPAŞA MAH.
Adana	Karataş	TABAKLAR MAH.	İstanbul	Fatih	MOLLA GÜRANİ MAH.
Adana	Karataş	ÇAVUŞLU MAH.	İstanbul	Fatih	MOLLA HÜSREV MAH.
Adana	Karataş	KARAGÖÇER MAH.	İstanbul	Fatih	AKŞEMSETTİN MAH.
Adana	Karataş	ATAKÖY MAH.	İstanbul	Küçükçekmece	BEŞYOL MAH.
Adana	Karataş	BEBELİ MAH.	İstanbul	Küçükçekmece	KÜÇÜKÇEKMECE İKİTELLİOSB MAH.
Adana	Karataş	KAPI MAH.	İstanbul	Küçükçekmece	MEHMET AKİF MAH.
Adana	Karataş	YENİ MAH.	İstanbul	Sarıyer	MASLAK MAH.
Adana	Karataş	BAHÇE MAH.	İstanbul	Şile	MEŞRUTİYET MAH.
Adana	Kozan	AKARCA MAH.	İstanbul	Şişli	İNÖNÜ MAH.
Adana	Sarıçam	İSTİKLAL MAH.	İstanbul	Şişli	ERGENEKON MAH.
Adana	Sarıçam	BALCALI MAH.	İstanbul	Şişli	MECİDİYEKÖY MAH.
Adana	Seyhan	ÇAPUTÇU MAH.	İstanbul	Şişli	CUMHURİYET MAH.
Adana	Seyhan	YEŞİLYUVA MAH.	İstanbul	Tuzla	AYDINLI-KOSB MAH.
Adana	Seyhan	BEŞOCAK MAH.	İstanbul	Ümraniye	DUDULLU OSB MAH.
Adana	Seyhan	KOCAVEZİR MAH.	İstanbul	Zeytinburnu	MALTEPE MAH.
Adana	Seyhan	TEPEBAĞ MAH.	İstanbul	Zeytinburnu	YENİDOĞAN MAH.
Adana	Seyhan	MİRZAÇELEBİ MAH.	İstanbul	Zeytinburnu	NURİPAŞA MAH.
Adana	Seyhan	KURUKÖPRÜ MAH.	İstanbul	Zeytinburnu	YEŞİLTEPE MAH.
Adana	Seyhan	ULUCAMİLİ MAH.	İzmir	Bornova	YUNUS EMRE MAH.
Adana	Seyhan	ALİDEDE MAH.	İzmir	Bornova	İŞIKLAR MAH.
Adana	Seyhan	KARASOKU MAH.	İzmir	Bornova	ZAFER MAH.
Adana	Seyhan	GÜLPINAR MAH.	İzmir	Bornova	SERİNTEPE MAH.
Adana	Seyhan	HANEDAN MAH.	İzmir	Buca	SEYHAN MAH.
Adana	Seyhan	MESTANZADE MAH.	İzmir	Karabağlar	AŞIK VEYSEL MAH.

İL	İLCE	MAHALLE	İL	İLCE	MAHALLE
Adana	Seyhan	HÜRRİYET MAH.	İzmir	Konak	TAN MAH.
Adana	Seyhan	SARIYAKUP MAH.	İzmir	Konak	FAİK PAŞA MAH.
Adana	Seyhan	MEYDAN MAH.	İzmir	Konak	YENİ MAH.
Adana	Seyhan	ŞEHİTDURAN MAH.	İzmir	Konak	MİRALİ MAH.
Adana	Seyhan	KAYALIBAĞ MAH.	İzmir	Konak	ALİ REİS MAH.
Adana	Seyhan	DUMLUPINAR MAH.	İzmir	Konak	ETİLER MAH.
Adana	Seyhan	TÜRKOCAĞI MAH.	İzmir	Konak	SAKARYA MAH.
Adana	Seyhan	SUCUZADE MAH.	İzmir	Konak	ALTAY MAH.
Adana	Seyhan	YENİBEY MAH.	İzmir	Konak	BOZKURT MAH.
Adana	Seyhan	DÖRTAĞAÇ MAH.	İzmir	Konak	PAZARYERİ MAH.
Adana	Seyhan	KAYIŞLI MAH.	İzmir	Konak	ALTINORDU MAH.
Adana	Seyhan	HURMALI MAH.	İzmir	Konak	UĞUR MAH.
Adana	Seyhan	İSTİKLAL MAH.	İzmir	Konak	KUBİLAY MAH.
Adana	Seyhan	ONUR MAH.	İzmir	Konak	SÜVARI MAH.
Adana	Seyhan	DENİZLİ MAH.	İzmir	Konak	YEŞİLDERE MAH.
Adana	Yumurtalık	HAMZALI MAH.	İzmir	Konak	KOCAKAPI MAH.
Adana	Yumurtalık	KIRMIZIDAM MAH.	İzmir	Konak	AKARCALI MAH.
Adana	Yumurtalık	KUZUPINARI MAH.	İzmir	Konak	MURAT MAH.
Adana	Yüreğir	YEŞİL BAĞLAR MAH.	İzmir	Konak	KADİFEKALE MAH.
Adana	Yüreğir	DOĞANKENT CUMHURİYET MAH.	İzmir	Torbalı	19 MAYIS MAH.
Adana	Yüreğir	BAHÇELİEVLER MAH.	İzmir	Torbalı	KARŞIYAKA MAH.
Adana	Yüreğir	GAZİPAŞA MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	SİVRİCEHÜYÜK MAH.
Adana	Yüreğir	DÜZCE MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	MENDERES MAH.
Adana	Yüreğir	SOLAKLI CUMHURİYET MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	TURAN MAH.
Adana	Yüreğir	BAŞAK MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	SAKARYA MAH.
Adana	Yüreğir	YUNUS EMRE MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	İSA DİVANLI MAH.
Adana	Yüreğir	KÖPRÜGÖZÜ MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	KURTULUŞ MAH.
Adana	Yüreğir	DEDE KORKUT MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	EKMEKÇİ MAH.
Adana	Yüreğir	YUNUSOĞLU HÜRRİYET MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	FEVZİ PAŞA MAH.
Adana	Yüreğir	PEKMEZLİ MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	DURAKLI MAH.
Adana	Yüreğir	AYDINCIK MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	DİVANLI MAH.
Adana	Yüreğir	GÖKÇELİ MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	İSMET PAŞA MAH.
Adana	Yüreğir	KADIKÖY MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	KAYABAŞI MAH.
Adana	Yüreğir	YERDELEN MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	SENEM AYŞE MAH.
Adana	Yüreğir	YALNIZCA MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	DULKADİROĞLU MAH.
Adana	Yüreğir	ÇAĞIRKANLI MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	BAĞLARBAŞI MAH.
Adana	Yüreğir	SAZAK MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	GAZİ PAŞA MAH.

İL	İLCE	MAHALLE	İL	İLCE	MAHALLE
Adana	Yüreğir	KİREMİTHANE MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	YAVUZ SELİM MAH.
Adana	Yüreğir	19 MAYIS MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	NAMIK KEMAL MAH.
Adana	Yüreğir	SİNANPAŞA MAH.	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	ŞEYH ADİL MAH.
Adana	Yüreğir	KOZA MAH.	Kahramanmaraş	Onikişubat	YUSUFLAR MAH.
Adana	Yüreğir	ANADOLU MAH.	Kahramanmaraş	Onikişubat	AKÇAĞAYUNLU MAH.
Adana	Yüreğir	SARIÇAM MAH.	Kahramanmaraş	Onikişubat	DUMLUPINAR MAH.
Adana	Yüreğir	DOĞANKENT KİŞLA MAH.	Kahramanmaraş	Onikişubat	ŞEHİT EVLİYA MAH.
Adana	Yüreğir	CUMHURİYET MAH.	Kahramanmaraş	Onikişubat	YÜRÜKSELİM MAH.
Ankara	Altındağ	TÜM MAHALLELER	Kahramanmaraş	Onikişubat	MAĞRALI MAH.
Ankara	Beypazarı	BEYTEPE MAH.	Kahramanmaraş	Onikişubat	ERTUĞRUL GAZİ MAH.
Ankara	Beypazarı	RÜSTEMPAŞA MAH.	Kahramanmaraş	Onikişubat	SERİNTEPE MAH.
Ankara	Beypazarı	ZAFER MAH.	Kahramanmaraş	Onikişubat	HACI BAYRAM VELİ MAH.
Ankara	Beypazarı	İSTİKLAL MAH.	Kahramanmaraş	Onikişubat	HAYRULLAH MAH.
Ankara	Beypazarı	CUMHURİYET MAH.	Kahramanmaraş	Onikişubat	BARBAROS MAH.
Ankara	Çankaya	DEVLET MAH.	Kahramanmaraş	Onikişubat	KARACAOĞLAN MAH.
Ankara	Çankaya	CUMHURİYET MAH.	Kahramanmaraş	Onikişubat	MALİK EJDER MAH.
Ankara	Keçiören	YEŞİLÖZ MAH.	Kilis	Elbeyli	BEŞİRİYE KÖYÜ
Ankara	Mamak	TÜM MAHALLELER	Kilis	Elbeyli	YAĞIZKÖY KÖYÜ, AYNAFAR MEZRASI
Ankara	Polatlı	ESENTEPE MAH.	Kilis	Elbeyli	MERCANLI KÖYÜ
Ankara	Polatlı	GÜLVEREN MAH.	Kilis	Elbeyli	YAĞIZKÖY KÖYÜ, DELHEMİ MEZRASI
Ankara	Polatlı	YENİ MAH.	Kilis	Elbeyli	İNÖNÜ MAH.
Ankara	Sincan	MALIKÖY BAŞKENT OSB MAH.	Kilis	Elbeyli	TAŞLIBAKAR KÖYÜ
Ankara	Yenimahalle	ANADOLU MAH.	Kilis	Elbeyli	YALÇIN NANE MAH.
Ankara	Yenimahalle	İVEDİKKÖY MAH.	Kilis	Elbeyli	HAVUZLUÇAM KÖYÜ
Ankara	Yenimahalle	KARŞIYAKA MAH.	Kilis	Elbeyli	AĞYÜZ MAH.
Bursa	Karacabey	FEVZİPAŞA MAH.	Kilis	Kilis Merkez	BÜYÜKKÜTAH MAH.
Bursa	Nilüfer	FETHİYESOB MAH.	Kilis	Kilis Merkez	TEKYE MAH.
Bursa	Osmangazi	DEMİRTAŞ DUMLUPINAROSB MAH.	Kilis	Kilis Merkez	NURETTİN MAH.
Bursa	Osmangazi	SELİMİYE MAH.	Kilis	Kilis Merkez	KETENCİLER MAH.
Bursa	Osmangazi	HOCAHASAN MAH.	Kilis	Kilis Merkez	CANPOLAT PAŞA MAH.
Bursa	Osmangazi	ÇIRPAN MAH.	Kilis	Kilis Merkez	TIRIKLI MAH.
Bursa	Osmangazi	İNTİZAM MAH.	Kilis	Kilis Merkez	ALTINÜZÜM MAH.
Bursa	Osmangazi	ALTIPARMAK MAH.	Kilis	Kilis Merkez	YEDİ ARALIK MAH.
Bursa	Osmangazi	ALACAMESCİT MAH.	Kilis	Kilis Merkez	ŞİHLAR MAH.
Bursa	Osmangazi	AHMETPAŞA MAH.	Kilis	Kilis Merkez	DEVECİLER MAH.
Bursa	Osmangazi	KİREMİTÇİ MAH.	Kilis	Kilis Merkez	İNNAPLI KÜTAH MAH.
Bursa	Osmangazi	SANTRAL GARAJ MAH.	Kilis	Kilis Merkez	ŞEHİTLER MAH.

İL	İLCE	MAHALLE	İL	İLCE	MAHALLE
Bursa	Osmangazi	DOĞANBEY MAH.	Kilis	Kilis Merkez	İSLAMBAY MAH.
Bursa	Osmangazi	ŞEHABETTİNPAŞA MAH.	Kilis	Kilis Merkez	YENİ MAH.
Bursa	Osmangazi	KURUÇEŞME MAH.	Kilis	Kilis Merkez	HİNDİOĞLU MAH.
Bursa	Yenişehir / Bursa	HIDIRBALI MAH.	Kilis	Kilis Merkez	TABAKHANE MAH.
Bursa	Yıldırım	ANADOLU MAH.	Kilis	Kilis Merkez	MEŞETLİK MAH.
Bursa	Yıldırım	DUAÇINARI MAH.	Kilis	Kilis Merkez	ASLAN MAH.
Bursa	Yıldırım	BEYAZIT MAH.	Kilis	Kilis Merkez	ŞİH ABDULLAH MAH.
Gaziantep	Araban	DUMLUPINAR MAH.	Kilis	Kilis Merkez	CUMHURİYET MAH.
Gaziantep	Araban	MEHMET GÖKÇEK MAH.	Kilis	Kilis Merkez	YAVUZ SULTAN SELİM MAH.
Gaziantep	İslahiye	ÖRTÜLÜ MAH.	Kilis	Kilis Merkez	HAKVERDİ MAH.
Gaziantep	İslahiye	HÜRRİYET MAH.	Kilis	Kilis Merkez	MIHALİ MAH.
Gaziantep	İslahiye	CEVDETPAŞA MAH.	Kilis	Kilis Merkez	ŞEHİT SAKIP MAH.
Gaziantep	İslahiye	FEVZİ ÇAKMAK MAH.	Kilis	Kilis Merkez	ZEYTİNLİ MAH.
Gaziantep	İslahiye	PINARBAŞI MAH.	Kilis	Kilis Merkez	TOSYALI MAH.
Gaziantep	İslahiye	DEĞİRMENCİK MAH.	Kilis	Kilis Merkez	OSMAN GAZİ MAH.
Gaziantep	İslahiye	ERENLER MAH.	Kilis	Kilis Merkez	ABDİOYMAĞI MAH.
Gaziantep	İslahiye	AYDINLIK MAH.	Kilis	Kilis Merkez	NACAROĞLU MAH.
Gaziantep	İslahiye	BEYLER MAH.	Kilis	Kilis Merkez	HASAN KAMİL DEMİRBAŞ MAH.
Gaziantep	İslahiye	DERVİŞPAŞA MAH.	Kilis	Kilis Merkez	MERCİDABIK MAH.
Gaziantep	İslahiye	ATATÜRK MAH.	Kilis	Kilis Merkez	HACI GÜMÜŞ MAH.
Gaziantep	İslahiye	KIRIKÇALI MAH.	Kilis	Kilis Merkez	MARAŞAL FEVZİ ÇAKMAK MAH.
Gaziantep	İslahiye	YENİ MAH.	Kilis	Kilis Merkez	BÖLÜK MAH.
Gaziantep	İslahiye	HACİ ALİ ÖZTÜRK MAH.	Kilis	Kilis Merkez	HÜRRİYET MAH.
Gaziantep	Karkamış	GÜRÇAY MAH.	Kilis	Kilis Merkez	ÇAYLAK MAH.
Gaziantep	Karkamış	BEŞKILIÇ MAH.	Kilis	Kilis Merkez	AŞIT MAH.
Gaziantep	Karkamış	LOJMANLAR MAH.	Kilis	Kilis Merkez	HACİ İLYAS MAH.
Gaziantep	Karkamış	KEPİRLER MAH.	Kilis	Kilis Merkez	NAMIK KEMAL MAH.
Gaziantep	Karkamış	BALABAN MAH.	Kilis	Kilis Merkez	SARAÇ MEHMET ÇAVUŞ MAH.
Gaziantep	Karkamış	ERENYOLU MAH.	Kilis	Kilis Merkez	NEDİM ÖKMEN MAH.
Gaziantep	Karkamış	AKÇAKÖY MAH.	Kilis	Kilis Merkez	ŞİH AHMET MAH.
Gaziantep	Karkamış	YARIMCA MAH.	Kilis	Kilis Merkez	MULLAHAMİT MAH.
Gaziantep	Nizip	BELKİS (MERKEZ) MAH.	Kilis	Kilis Merkez	POLAT PAŞA MAH.
Gaziantep	Nizip	CUMHURİYET MAH.	Kilis	Kilis Merkez	OKÇULAR MAH.
Gaziantep	Nizip	ŞİHLAR MAH.	Kilis	Kilis Merkez	KARAALİ MAH.
Gaziantep	Nizip	SAHA MAH.	Kilis	Kilis Merkez	MÜSLÜMANBEY MAH.
Gaziantep	Nizip	TAHTANI MAH.	Kilis	Kilis Merkez	AKPINAR MAH.
Gaziantep	Nizip	ŞAHİNBEY MAH.	Kilis	Kilis Merkez	KARTALBEY MAH.

İL	İLCE	MAHALLE	İL	İLCE	MAHALLE
Gaziantep	Nizip	İSTASYON MAH.	Kilis	Kilis Merkez	İSMET PAŞA MAH.
Gaziantep	Nizip	FEVZİ PAŞA MAH.	Kilis	Kilis Merkez	VAİZ MAH.
Gaziantep	Nizip	HAFİZPAŞA MAH.	Kilis	Kilis Merkez	EKREM ÇETİN MAH.
Gaziantep	Nizip	PAZAR CAMİİ MAH.	Kilis	Kilis Merkez	KAZIM KARABEKİR MAH.
Gaziantep	Nizip	ZEYTİNLİK MAH.	Kilis	Kilis Merkez	GAZİLER MAH.
Gaziantep	Nizip	FEVKANİ MAH.	Kilis	Kilis Merkez	YAŞAR AKTÜRK MAH.
Gaziantep	Nizip	İSTİKLAL MAH.	Kilis	Kilis Merkez	DURUCA KÖYÜ, AKDİLEK MEZRASI
Gaziantep	Nizip	NAMIK KEMAL MAH.	Kilis	Kilis Merkez	NAMIK ÜNLER PAŞA MAH.
Gaziantep	Nizip	BELKIS MAH.	Kilis	Kilis Merkez	DEMİRCİLER MAH.
Gaziantep	Nizip	TURNALI MAH.	Kilis	Kilis Merkez	BARIŞ MAH.
Gaziantep	Nizip	ATATÜRK MAH.	Kilis	Kilis Merkez	KANUNI SULTAN SÜLEYMAN MAH.
Gaziantep	Nizip	KIBRIS MAH.	Kilis	Kilis Merkez	ATATÜRK MAH.
Gaziantep	Nizip	NAHİRTEPE MAH.	Kilis	Kilis Merkez	ŞİH MEHMET MAH.
Gaziantep	Nizip	YEŞİLEVLER MAH.	Kilis	Kilis Merkez	ŞÖRHABİL MAH.
Gaziantep	Nizip	MİMAR SİNAN MAH.	Kilis	Kilis Merkez	FATİH SULTAN MEHMET MAH.
Gaziantep	Nurdağı	ASLANLI MAH.	Kilis	Kilis Merkez	MUALLİM RIFAT BİLGE MAH.
Gaziantep	Nurdağı	GEDİKLİ MAH.	Kilis	Kilis Merkez	EBULÜLE MAH.
Gaziantep	Nurdağı	ESENYURT MAH.	Kilis	Kilis Merkez	BİLALİ HABEŞ MAH.
Gaziantep	Oğuzeli	TAŞCANAK MAH.	Kilis	Kilis Merkez	DOĞAN GÜREŞ PAŞA MAH.
Gaziantep	Oğuzeli	ÇAVUŞBAŞI MAH.	Kilis	Kilis Merkez	ÖNCÜ PINAR MAH.
Gaziantep	Oğuzeli	BULDUK MAH.	Kilis	Kilis Merkez	MÜCAHİTLER MAH.
Gaziantep	Oğuzeli	KURTULUŞ MAH.	Kilis	Kilis Merkez	MEHMET ABDİ BULUT MAH.
Gaziantep	Oğuzeli	DEVEHÜYÜĞÜ MAH.	Kilis	Kilis Merkez	OYLUM MAH.
Gaziantep	Oğuzeli	GÜLLÜK MAH.	Kilis	Kilis Merkez	AKÇABAĞLAR KÖYÜ
Gaziantep	Oğuzeli	BEŞDELİ MAH.	Kilis	Kilis Merkez	ALBAY İBRAHİM KARAOĞLANOĞLU MAH.
Gaziantep	Oğuzeli	AŞAĞI GÜNEYSE MAH.	Konya	Ereğli / Konya	SELÇUKLU MAH.
Gaziantep	Oğuzeli	OĞUZLAR MAH.	Konya	Kadınhanı	KÜÇÜKKUYU MAH.
Gaziantep	Oğuzeli	ŞİH KÜÇÜKKARACAVİRAN MAH.	Konya	Karapınar	SELİMİYE MAH.
Gaziantep	Oğuzeli	SUBAŞI MAH.	Konya	Karatay	ŞEMSİTEBRİZİ MAH.
Gaziantep	Şahinbey	KARATARLA MAH.	Konya	Karatay	AZİZİYE MAH.
Gaziantep	Şahinbey	EYÜPOĞLU MAH.	Konya	Karatay	SULTAN MESUD MAH.
Gaziantep	Şahinbey	ALAYBEY MAH.	Konya	Karatay	AKÇEŞME MAH.
Gaziantep	Şahinbey	SAVCILI MAH.	Konya	Karatay	NAKİPOĞLU MAH.
Gaziantep	Şahinbey	AYDINBABA MAH.	Konya	Meram	SAHİBATA MAH.
Gaziantep	Şahinbey	BEY MAH.	Konya	Meram	ÇAYBAŞI MAH.
Gaziantep	Şahinbey	KOZANLI MAH.	Konya	Meram	PİREBİ MAH.
Gaziantep	Şahinbey	KARAGÖZ MAH.	Konya	Meram	UZUNHARMANLAR MAH.

İL	İLCE	MAHALLE	İL	İLCE	MAHALLE
Gaziantep	Şahinbey	TIŞLAKİ MAH.	Konya	Meram	AYDOĞDU MAH.
Gaziantep	Şahinbey	SUYABATMAZ MAH.	Konya	Selçuklu	BÜYÜKKAYACIKOSB MAH.
Gaziantep	Şahinbey	KILINÇOĞLU MAH.	Konya	Selçuklu	İHSANİYE MAH.
Gaziantep	Şahinbey	ŞEKEROĞLU MAH.	Konya	Selçuklu	DOKUZ MAH.
Gaziantep	Şahinbey	SULTAN SELİM MAH.	Konya	Selçuklu	FERHUNİYE MAH.
Gaziantep	Şahinbey	BOSTANCI MAH.	Konya	Selçuklu	HOROZLUHANOSB MAH.
Gaziantep	Şahinbey	ŞAHVELİ MAH.	Mersin	Akdeniz	ADANALIOĞLU LİMONLU MAH.
Gaziantep	Şahinbey	SEFERPAŞA MAH.	Mersin	Akdeniz	SİTELER MAH.
Gaziantep	Şahinbey	ETİLER MAH.	Mersin	Akdeniz	KÜLTÜR MAH.
Gaziantep	Şahinbey	AKYOL MAH.	Mersin	Akdeniz	CAMİ ŞERİF MAH.
Gaziantep	Şahinbey	CABİ MAH.	Mersin	Akdeniz	CUMHURİYET MAH.
Gaziantep	Şahinbey	SAKARYA MAH.	Mersin	Akdeniz	ÇANKAYA MAH.
Gaziantep	Şahinbey	CEMAL GÜRSEL MAH.	Mersin	Akdeniz	MESUDİYE MAH.
Gaziantep	Şahinbey	ÜNALDI MAH.	Mersin	Akdeniz	ABDULLAH ŞAHUTOĞLU MAH.
Gaziantep	Şahinbey	SAÇAKLI MAH.	Mersin	Akdeniz	HAMİDİYE MAH.
Gaziantep	Şahinbey	TÜRKTEPE MAH.	Mersin	Akdeniz	KİREMİTHANE MAH.
Gaziantep	Şahinbey	KOZLUCA MAH.	Mersin	Akdeniz	ÜÇÖKAK MAH.
Gaziantep	Şahinbey	ŞENYURT MAH.	Mersin	Akdeniz	HÜRRİYET MAH.
Gaziantep	Şahinbey	HOŞGÖR MAH.	Mersin	Akdeniz	MAHMUDİYE MAH.
Gaziantep	Şahinbey	KANALICI MAH.	Mersin	Akdeniz	BARIŞ MAH.
Gaziantep	Şahinbey	TEKSTİLKENT MAH.	Mersin	Akdeniz	KAZANLI MAH.
Gaziantep	Şahinbey	YAVUZLAR MAH.	Mersin	Akdeniz	HAL MAH.
Gaziantep	Şahinbey	KEPENEK MAH.	Mersin	Akdeniz	AKDENİZ MAH.
Gaziantep	Şahinbey	İNÖNÜ MAH.	Mersin	Akdeniz	TURGUTREİS MAH.
Gaziantep	Şahinbey	BEKİRBAY MAH.	Mersin	Akdeniz	YENİ MAH.
Gaziantep	Şahinbey	ALİBABA MAH.	Mersin	Akdeniz	MÜFİDE İLHAN MAH.
Gaziantep	Şahinbey	BOZOKLAR MAH.	Mersin	Akdeniz	BAHÇE MAH.
Gaziantep	Şahinbey	YUKARIBAYIR MAH.	Mersin	Akdeniz	ÖZGÜRLÜK MAH.
Gaziantep	Şahinbey	BOYACI MAH.	Mersin	Akdeniz	MİTHATPAŞA MAH.
Gaziantep	Şahinbey	TURAN EMEKSİZ MAH.	Mersin	Akdeniz	GÜNDOĞDU MAH.
Gaziantep	Şahinbey	BARIŞ MAH.	Mersin	Akdeniz	NUSRATİYE MAH.
Gaziantep	Şahinbey	ÜÇÖKLER MAH.	Mersin	Akdeniz	YEŞİLÇİMEN MAH.
Gaziantep	Şahinbey	KARAYILAN MAH.	Mersin	Akdeniz	ÇAY MAH.
Gaziantep	Şahinbey	DUMLUPINAR MAH.	Mersin	Erdemli	KIZKALESİ MAH.
Gaziantep	Şahinbey	KIBRIS MAH.	Mersin	Gülnar	YANIŞLI MAH.
Gaziantep	Şahinbey	GÜMÜŞTEKİN MAH.	Mersin	Mezitli	İSTİKLAL MAH.
Gaziantep	Şahinbey	ALLEBEN MAH.	Mersin	Mezitli	FATİH MAH.

İL	İLCE	MAHALLE	İL	İLCE	MAHALLE
Gaziantep	Şahinbey	YAZICIK MAH.	Mersin	Mezitli	SEYMENLİ MAH.
Gaziantep	Şahinbey	DÜZTEPE MAH.	Mersin	Mezitli	VİRANŞEHİR MAH.
Gaziantep	Şahinbey	KAHVELİPINAR MAH.	Mersin	Mezitli	YENİ MAH.
Gaziantep	Şahinbey	CUMHURİYET MAH.	Mersin	Silifke	ARKUM MAH.
Gaziantep	Şahinbey	ESENTEPE MAH.	Mersin	Silifke	SAY MAH.
Gaziantep	Şahinbey	NURİPAZARBAŞI MAH.	Mersin	Silifke	SÖKÜN MAH.
Gaziantep	Şahinbey	BEYDİLLİ MAH.	Mersin	Silifke	TOSMURLU OSB MAH.
Gaziantep	Şahinbey	ÇAMLICA MAH.	Mersin	Silifke	KURTULUŞ MAH.
Gaziantep	Şahinbey	TÜRKMENLER MAH.	Mersin	Silifke	PAZARKAŞI MAH.
Gaziantep	Şahinbey	KURBANBABA MAH.	Mersin	Tarsus	KONAKLAR MAH.
Gaziantep	Şahinbey	TÖRELİ MAH.	Mersin	Tarsus	ÇATALCA MAH.
Gaziantep	Şahinbey	AKDERE MAH.	Mersin	Tarsus	YUNUS EMRE MAH.
Gaziantep	Şahinbey	CENGİZ TOPEL MAH.	Mersin	Tarsus	EGEMEN MAH.
Gaziantep	Şahinbey	KONAK MAH.	Mersin	Tarsus	KULAK MAH.
Gaziantep	Şahinbey	GÜZELVADİ MAH.	Mersin	Tarsus	BAHŞIŞ MAH.
Gaziantep	Şahinbey	PERİLİKAYA MAH.	Mersin	Tarsus	YEŞİLTEPE MAH.
Gaziantep	Şahinbey	YEŞİLPINAR MAH.	Mersin	Tarsus	ATALAR MAH.
Gaziantep	Şahinbey	25 ARALIK MAH.	Mersin	Tarsus	ÇÖPLÜ MAH.
Gaziantep	Şahinbey	VATAN MAH.	Mersin	Tarsus	82EVLER MAH.
Gaziantep	Şahinbey	YEŞİLKENT MAH.	Mersin	Tarsus	KELAHMET MAH.
Gaziantep	Şahinbey	BEYBAHÇE MAH.	Mersin	Tarsus	BARBAROS MAH.
Gaziantep	Şahinbey	BEYAZLAR MAH.	Mersin	Tarsus	KARGILI MAH.
Gaziantep	Şahinbey	YAMAÇTEPE MAH.	Mersin	Tarsus	AKARSU MAH.
Gaziantep	Şahinbey	BURÇ KARAKUYU MAH.	Mersin	Tarsus	BAHARLI MAH.
Gaziantep	Şahinbey	ULAŞ MAH.	Mersin	Tarsus	ŞEHİTKERİM MAH.
Gaziantep	Şahinbey	KAVAKLIK MAH.	Mersin	Tarsus	GİRNE MAH.
Gaziantep	Şahinbey	KÜÇÜKKIZILHISAR MAH.	Mersin	Tarsus	BAHÇE MAH.
Gaziantep	Şahinbey	ONUR MAH.	Mersin	Toroslar	TURUNÇLU MAH.
Gaziantep	Şahinbey	İSTİKLAL MAH.	Mersin	Toroslar	ALSANCAK MAH.
Gaziantep	Şahinbey	MALAZGIRT MAH.	Mersin	Toroslar	DEMİRTAŞ MAH.
Gaziantep	Şahinbey	DENİZ MAH.	Mersin	Yenişehir / Mersin	DUMLUPINAR MAH.
Gaziantep	Şahinbey	BİNEVLER MAH.	Mersin	Yenişehir / Mersin	PALMIYE MAH.
Gaziantep	Şahinbey	BAHÇELİEVLER MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	İKİZCE MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	AKTOPRAK SB MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	ŞANLI MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	BAŞPINAR(ORGANİZE)OSB MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	ADNAN MENDERES MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	NESİMİ MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	YAĞMURALAN MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	YAPRAK MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	TATLICA MAH.

İL	İLCE	MAHALLE	İL	İLCE	MAHALLE
Gaziantep	Şehitkamil	ÇAKMAK MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	GÜLVEREN MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	İNCİLİKAYA MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	KIRMITLI MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	ÇAĞLAYAN MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	GÜVENÇ MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	EYDİBABA MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	İNCEDERE MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	HUMANIZ MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	YENİŞEHİR MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	GÖZTEPE MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	YENİ MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	SACIR MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	CEYLANLI MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	DÜLÜKBABA MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	FEVZİ ÇAKMAK MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	ÇIKSORUT MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	GÜNDAŞ MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	KARAOĞLAN MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	ÇAKIRLAR MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	KARŞIYAKA MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	EDEBEY MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	HÜRRİYET MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	YALINLI MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	MİTHATPAŞA MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	ŞAHİNLER MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	SİNAN OSB MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	SÜLEYMANŞAH MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	HASIRCIOĞLU MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	BUKET MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	TAŞLICA MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	TURGUT ÖZAL MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	MÜNÜFPAŞA MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	HÜRRİYET MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	YUNUS EMRE MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	ALATLAR MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	SAM MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	ATATÜRK MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	GİRNE MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	OKAYLAR MAH.
Gaziantep	Şehitkamil	NURTEPE MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	BÜYÜCEK MAH.
Hatay	Altınözü	BOYNUYOĞUN MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	AŞAĞIDEREN MAH.
Hatay	Altınözü	YENİŞEHİR MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	FATİH SULTAN MEHMET MAH.
Hatay	Altınözü	TOKAÇLI MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	ERECEK MAH.
Hatay	Altınözü	FATİKLİ MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	AKÇAKÖY MAH.
Hatay	Altınözü	SARILAR MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	BİLECE MAH.
Hatay	Altınözü	HACİPAŞA MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	GÜNEREN MAH.
Hatay	Altınözü	TÜRKMENMEZRAASI MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	SALİHLER MAH.
Hatay	Altınözü	YENİHİSAR MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	KURUDERE MAH.
Hatay	Altınözü	SARIBÜK MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	ÖNCÜL MAH.
Hatay	Altınözü	SİVRİKAVAK MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	AYDINLI MAH.
Hatay	Altınözü	TOKDEMİR MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	ÇOKALAN MAH.
Hatay	Altınözü	KANSU MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	YUKARI ÇUKURCA MAH.
Hatay	Altınözü	AVUTTEPE MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	KÖSEÖREN MAH.
Hatay	Antakya	APAYDIN MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	ZORLU MAH.
Hatay	Antakya	MEYDAN MAH.	Şanlıurfa	Akçakale	TOPÇU MAH.
Hatay	Antakya	NARLICA MAH.	Şanlıurfa	Birecik	MERKEZ MAH.

İL	İLCE	MAHALLE	İL	İLCE	MAHALLE
Hatay	Antakya	ŞEYHALİ MAH.	Şanlıurfa	Birecik	SANCAK MAH.
Hatay	Antakya	ORHANLI MAH.	Şanlıurfa	Birecik	HOCA ŞERİF MAH.
Hatay	Antakya	KOCAABDİ MAH.	Şanlıurfa	Bozova	KONUKSEVER MAH.
Hatay	Antakya	HACI ÖMER ALPAGOT MAH.	Şanlıurfa	Bozova	KINDIRALI MAH.
Hatay	Antakya	BARBAROS MAH.	Şanlıurfa	Bozova	ÖZGÖREN MAH.
Hatay	Antakya	HABİB-İ NECCAR MAH.	Şanlıurfa	Ceylanpınar	MEVLANA MAH.
Hatay	Antakya	AKÇAOVA MAH.	Şanlıurfa	Ceylanpınar	AŞAĞIDORUKLU MAH.
Hatay	Antakya	HARAPARASI MAH.	Şanlıurfa	Ceylanpınar	YUKARITAŞLIDERE MAH.
Hatay	Antakya	İPLİK PAZARI MAH.	Şanlıurfa	Ceylanpınar	YENİŞEHİR MAH.
Hatay	Antakya	EMEK MAH.	Şanlıurfa	Ceylanpınar	ULUCAMİ MAH.
Hatay	Antakya	BİNİCİLER MAH.	Şanlıurfa	Ceylanpınar	ADNAN MENDERES MAH.
Hatay	Antakya	ŞEHİTLER MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	PINARBAŞI MAH.
Hatay	Antakya	AKHİSAR MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	KARAKOYUNLU MAH.
Hatay	Antakya	AKSARAY MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	TÜRKMEYDANI MAH.
Hatay	Antakya	MELEKLİ MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	EYÜPKENT MAH.
Hatay	Antakya	YENİ CAMİİ MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	KURTULUŞ MAH.
Hatay	Antakya	ULUCAMİİ MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	KADIOĞLU MAH.
Hatay	Antakya	SOFULAR MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	YUSUFPAŞA MAH.
Hatay	Antakya	AYDINLIKEVLER MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	BEYKAPUSU MAH.
Hatay	Antakya	DUTDİBİ MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	HAKİMDEDE MAH.
Hatay	Antakya	MAŞUKLU MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	AKÇAMEŞCİ MAH.
Hatay	Antakya	CUMHURİYET MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	YENİ MAH.
Hatay	Antakya	ALTINÇAY MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	CAMİKEBİR MAH.
Hatay	Antakya	AVSUYU MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	BIÇAKÇI MAH.
Hatay	Antakya	BOZHÖYÜK MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	ASYA MAH.
Hatay	Antakya	BOHŞİN MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	YAKUBİYE MAH.
Hatay	Belen	CUMHURİYET MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	HAYATİ HARRANI MAH.
Hatay	Belen	BAKRAS MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	RUHA MAH.
Hatay	Belen	DEREBAHÇE MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	BAKIŞLAR MAH.
Hatay	Belen	MUHLİSALİ MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	KENDİRCİ MAH.
Hatay	İskenderun	MURADIYE MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	ZEYNEPKÖY MAH.
Hatay	İskenderun	ESENTEPE MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	ÇALIŞKANLAR MAH.
Hatay	İskenderun	BARBAROS MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	DİREKLİ MAH.
Hatay	İskenderun	CUMHURİYET MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	GÜMÜŞKUŞAK MAH.
Hatay	İskenderun	DUMLUPINAR MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	AÇMALI MAH.
Hatay	Kırıkhan	TORUN MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	HALEPLİBAHÇE MAH.
Hatay	Kırıkhan	KURTULUŞ MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	AKŞEMSETTİN MAH.

İL	İLCE	MAHALLE	İL	İLCE	MAHALLE
Hatay	Kırıkhan	GÜNDÜZ MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	TEPE MAH.
Hatay	Kırıkhan	ÇİLOĞLANHÜYÜĞÜ MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	KUBACIK MAH.
Hatay	Kırıkhan	GÜLTEPE MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	AKMEŞHET MAH.
Hatay	Kırıkhan	YENİ MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	GÖL MAH.
Hatay	Kırıkhan	MENDERES MAH.	Şanlıurfa	Eyyübiye	AKABE MAH.
Hatay	Kırıkhan	ALSANCAK MAH.	Şanlıurfa	Halfeti	KARAOTLAK MAH.
Hatay	Kırıkhan	BARBAROS MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	ATATÜRK MAH.
Hatay	Kırıkhan	FATİH MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	MİMAR SİNAN MAH.
Hatay	Kırıkhan	408 EVLER MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	BAHÇELİEVLER MAH.
Hatay	Kırıkhan	MURATPAŞA MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	ŞEHİTLİK MAH.
Hatay	Kırıkhan	GAZİ MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	YEŞİLYURT MAH.
Hatay	Kırıkhan	ÇATALTEPE MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	KAMBERİYE MAH.
Hatay	Kırıkhan	AYDINLI MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	HİZMALI MAH.
Hatay	Kırıkhan	ALPARSLAN MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	CENGİZ TOPEL MAH.
Hatay	Kırıkhan	MAHMUTLU MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	ORTAÖREN MAH.
Hatay	Kırıkhan	BAHÇELİEVLER MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	ŞAİR ŞEVKET MAH.
Hatay	Kırıkhan	GÜVENTAŞI MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	NOKTA MAH.
Hatay	Kırıkhan	CUMHURİYET MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	SULTAN FATİH MAH.
Hatay	Kumlu	HAMAM MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	BAĞLARBAŞI MAH.
Hatay	Kumlu	GÖKÇEOĞLU MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	PERŞEMBE MAH.
Hatay	Kumlu	CUMHURİYET MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	BAMYASUYU MAH.
Hatay	Kumlu	FEVZİ ÇAKMAK MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	ŞAİR NABİ MAH.
Hatay	Kumlu	AKKUYU MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	KÖSECİK MAH.
Hatay	Kumlu	MUHARREM MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	SANCAKTAR MAH.
Hatay	Payas	YILDIRIM BEYAZIT MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	DAĞYANI MAH.
Hatay	Reyhanlı	CUMHURİYET MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	SÜLEYMANİYE MAH.
Hatay	Reyhanlı	DAVUTPAŞA MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	YAVUZ SELİM MAH.
Hatay	Reyhanlı	BÜKÜLMEZ MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	İPEKYOL MAH.
Hatay	Reyhanlı	KURTULUŞ MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	DERİNKUYU MAH.
Hatay	Reyhanlı	BAĞLAR MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	YENİŞEHİR MAH.
Hatay	Reyhanlı	FİDANLIK MAH.	Şanlıurfa	Haliliye	ASRI MAH.
Hatay	Reyhanlı	GÜLTEPE MAH.	Şanlıurfa	Harran	KÖKENLİ MAH.
Hatay	Reyhanlı	BAHÇELİEVLER MAH.	Şanlıurfa	Harran	TOYTEPE MAH.
Hatay	Reyhanlı	YENİŞEHİR MAH.	Şanlıurfa	Harran	YAYVANDORUK MAH.
Hatay	Reyhanlı	PINARBAŞI MAH.	Şanlıurfa	Harran	SAİDE MAH.
Hatay	Reyhanlı	YENİ MAH.	Şanlıurfa	Harran	SOYLU MAH.
Hatay	Reyhanlı	CİLVEGÖZÜ MAH.	Şanlıurfa	Harran	ŞEYH HAYATİ HARRANİ MAH.

İL	İLCE	MAHALLE	İL	İLCE	MAHALLE
Hatay	Reyhanlı	MUSTAFA KEMAL MAH.	Şanlıurfa	Harran	HZ. YAKUP MAH.
Hatay	Reyhanlı	BAYIR MAH.	Şanlıurfa	Harran	AVLAK MAH.
Hatay	Reyhanlı	ESENTEPE MAH.	Şanlıurfa	Harran	CUMHURİYET MAH.
Hatay	Reyhanlı	UZUNKAVAK MAH.	Şanlıurfa	Harran	BOZYAZI MAH.
Hatay	Reyhanlı	DEĞİRMENKAŞI MAH.	Şanlıurfa	Harran	ZEYTİNDALI MAH.
Hatay	Reyhanlı	YEŞİLOVA MAH.	Şanlıurfa	Harran	BELLİTAŞ MAH.
Hatay	Reyhanlı	ADABUCAK MAH.	Şanlıurfa	Harran	ALACALI MAH.
Hatay	Reyhanlı	TAYFURSÖKMEN MAH.	Şanlıurfa	Harran	AYDINCIK MAH.
Hatay	Reyhanlı	CÜDEYDE MAH.	Şanlıurfa	Harran	KÜÇÜKYILDIZ MAH.
Hatay	Reyhanlı	AKYAYLA MAH.	Şanlıurfa	Harran	ARIN MAH.
Hatay	Reyhanlı	GÖKTEPE MAH.	Şanlıurfa	Harran	HAZRETİ İMAMBAKIR MAH.
Hatay	Reyhanlı	PAŞAHÜYÜK MAH.	Şanlıurfa	Harran	MEYDANKAPI MAH.
Hatay	Reyhanlı	AHMETBEYLİ MAH.	Şanlıurfa	Harran	ÖZTAŞ MAH.
Hatay	Reyhanlı	HARRAN MAH.	Şanlıurfa	Harran	ÇATALHURMA MAH.
Hatay	Reyhanlı	GAZİMÜRSELTEPESİ MAH.	Şanlıurfa	Harran	İBNİ TEYMİYE MAH.
Hatay	Reyhanlı	ALAKUZU MAH.	Şanlıurfa	Harran	ŞÜKÜRALİ MAH.
Hatay	Reyhanlı	KARASÜLEYMANLI MAH.	Şanlıurfa	Harran	ÇİÇEK MAH.
Hatay	Yayladağı	KURTULUŞ MAH.	Şanlıurfa	Harran	KIRMITLI MAH.
Hatay	Yayladağı	TUTLUBAHÇE MAH.	Şanlıurfa	Harran	SÜLEYMAN DEMİREL MAH.
Iğdır	Aralık	EMİNCE KÖYÜ, TİGEM MEVKİİ	Şanlıurfa	Harran	KOYUNLUCA MAH.
Isparta	Isparta Merkez	BAHÇELİEVLER MAH.	Şanlıurfa	Hilvan	USTAHASAN MAH.
Isparta	Isparta Merkez	BAĞLAR MAH.	Şanlıurfa	Karaköprü	BÜYÜKÖRDEK MAH.
Isparta	Isparta Merkez	PIRİMEHMET MAH.	Şanlıurfa	Karaköprü	YİĞİNAK MAH.
Isparta	Keçiborlu	AŞAĞI MAH.	Şanlıurfa	Karaköprü	AKÇAHIŞAR MAH.
İstanbul	Avcılar	DENİZKÖŞKLER MAH.	Şanlıurfa	Siverek	KALEMLİ MAH.
İstanbul	Avcılar	MERKEZ MAH.	Şanlıurfa	Siverek	KEŞ MAH.
İstanbul	Avcılar	GÜMÜŞPALA MAH.	Şanlıurfa	Siverek	AYRANCI MAH.
İstanbul	Bahçelievler	ŞİRİNEVLER MAH.	Şanlıurfa	Suruç	KÜÇÜKSERGEN MAH.
İstanbul	Başakşehir	İKİTELLİ OSB MAH.	Şanlıurfa	Suruç	OYMAKLI MAH.
İstanbul	Başakşehir	ZİYA GÖKALP MAH.	Şanlıurfa	Suruç	DİKİLİ MAH.
İstanbul	Beşiktaş	YILDIZ MAH.	Şanlıurfa	Suruç	TOPÇULAR MAH.
İstanbul	Beylikdüzü	BEYLIKDÜZÜOSB MAH.	Şanlıurfa	Suruç	HÜRRİYET MAH.
İstanbul	Beyoğlu	KOCATEPE MAH.	Şanlıurfa	Suruç	YILDIRIM MAH.
İstanbul	Beyoğlu	ŞEHİT MUHTAR MAH.	Şanlıurfa	Suruç	CUMHURİYET MAH.
İstanbul	Beyoğlu	BÜLBÜL MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	ŞEHİT MAH.
İstanbul	Beyoğlu	ÇUKUR MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	SÖZERİ MAH.
İstanbul	Beyoğlu	KAMER HATUN MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	KOLAĞASI MAH.

İL	İLCE	MAHALLE	İL	İLCE	MAHALLE
İstanbul	Beyoğlu	KALYONCU KULLUĞU MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	ÖVÜNCÜK MAH.
İstanbul	Beyoğlu	YENİŞEHİR MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	UĞURLU MAH.
İstanbul	Beyoğlu	KATİPMUSTAFA ÇELEBİ MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	GÜRPINAR MAH.
İstanbul	Beyoğlu	BOSTAN MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	ÇİFTÇİLER MAH.
İstanbul	Beyoğlu	ASMALI MESCİT MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	OĞLAKÇI MAH.
İstanbul	Esenyurt	KOZA MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	ULAKLI MAH.
İstanbul	Esenyurt	YEŞİLKENT MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	YILDIZ MAH.
İstanbul	Esenyurt	ZAFER MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	KALE MAH.
İstanbul	Esenyurt	PİRİ REİS MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	ÜÇGÜL MAH.
İstanbul	Esenyurt	GÖKEVLER MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	YÜCELER MAH.
İstanbul	Esenyurt	AKEVLER MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	TEKKE MAH.
İstanbul	Esenyurt	SULTANİYE MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	BURÇ MAH.
İstanbul	Esenyurt	BAĞLARÇEŞME MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	EŞKİN MAH.
İstanbul	Fatih	MİMAR KEMALETİN MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	KAVURGA MAH.
İstanbul	Fatih	MESİHPAŞA MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	GÖKTEPE MAH.
İstanbul	Fatih	SARAÇ İSHAK MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	ŞARKPINAR MAH.
İstanbul	Fatih	MUHSİNE HATUN MAH.	Şanlıurfa	Viranşehir	AYAKLI MAH.

5. Bireyin Araştırmaya Uygunluğu

- **Hanehalkı anketi sadece 18 yaş ve üstü kişilerle gerçekleştirilecektir.**
- Bir hane halkı bireyinin araştırmaya uygun olması için bireyin haneyi öncelikli ve sürekli ikamet yeri olarak kullanması ve 15 yaş ve üzeri olması gerekmektedir. (Kadın bireyler için 15 yaş ve üzeri anket yapılabilecek. Ancak Hanehalkı anketi yalnızca 18 yaş ve üstü kişilerle yapılması gerekmektedir.)
- Anketör o anda konutta kalan bazı kişilerin konutu öncelikli ikametgahları değil de geçici bir ev olarak gördüklerini öğrenirse, bu bireylerin haneye ait birey listesine dahil edilmeyecektir.
- Bazı hane sakinlerinin yerleşim birimini öncelikli ikametgahları olarak gördüğünü ancak o anda hanede kalmadıklarını öğrenirse; bu bireylerin yine de hane halkı görev listesine dahil edilecektir.

6. Deneğe Yaklaşım ve Görüşme Sürecinde Uyulması Gereken Kurallar

Görüşmeci ve cevaplayıcı birbirlerine yabancı olan kişilerdir ve görüşmecinin en önemli görevlerinden biri, cevaplayıcı ile samimi bir ortam oluşturmaktır. Cevaplayıcı üzerinde bırakacağınız ilk izlenim, araştırma için sizinle işbirliğine gönüllü olup olmamasını etkileyecektir. Görüntünüzün temiz ve kendinizi tanıtırken davranışlarınızın uygun olmasına özen gösterin. Bu, yalnızca cevaplayıcı ile kurulacak ilişki için değil, sahada karşılaştığınız bir yetkili veya sıradan bir kişi ile ilişkileriniz konusunda da geçerlidir.

6.1 Deneğe Profesyonel Yaklaşım

İnsanların işbirliğini kazanmanızda en önemli etkenlerden biri de, görünüşünüz ve konuşma biçiminizdir. Örneklenmiş adrese vardığınızda, yaklaşımınız cevaplayıcıyı ya teşvik edecek veya uzaklaştıracak bir ilk izlenim bırakacaktır. İlk yaklaşımınızın hedefi, potansiyel cevaplayıcının katılımı ile ilgili olabilecek korku ve endişelerini gidermektir. Bu hedefe ulaşmanıza rahat, kendine güvenen ve profesyonel bir yaklaşım yardımcı olacaktır.

Hane halkı sakinine kendinize güvenerek ve olumlu bir tutumla yaklaşın. Tutumunuzla, işinizin öneminden duyduğunuz memnuniyeti ve bu önemli projenin bir parçası olmaktan duyduğunuz gururu belli edin. SIHHAT-2 kimlik kartınızın kolay görünür bir yerde olmasına dikkat edin.

Profesyonel bir yaklaşımın temel öğeleri şunlardır:

- Kılık – Kıyafetin düzgün olması ve kurumu temsil nitelikte olması
- Kendi kimliğini ve bunu destekleyen belgeleri gösterme,
- Projenin amacı ve bütün malzemelerinin kullanımı hakkında eksiksiz bilgiye sahip olma,
- Kibar ve dürüst bir yaklaşım sergileme,
- Cevaplayıcıya saygılı olma.

Bu davranışları gösterirken, aynı zamanda cevaplayıcının kendini rahat hissedebilmesi ve sizden çekinmemesi için yaklaşımınızı da ona göre ayarlayın. Giyiminiz profesyonel olmalı

ama resmi olmamalıdır ve cevaplayıcıyı katılmaya davet eder bir tavırla hareket etmelisiniz. Bıraktığınız ilk izlenim, cevaplayıcıyı katılmaya ikna edip etmemenizi etkileyecektir.

6.2 İlk Temas

Cevaplayıcıyla ilk temasınızda, onu rahatlatmak için elinizden geleni yapın. İyi seçilmiş birkaç kelime ile cevaplayıcıyı görüşme yapmaya kolaylıkla ikna edebilirsiniz. Cevaplayıcıyla ilk karşılaşmanızda gülümseyerek ve “Merhaba”, “İyi günler” gibi bir selamla mayla başlayabilirsiniz. Daha sonra kendinizi tanıtınız. Bu sırada yaka kartınızın takılı olması önemlidir.

Aşağıda kendinizi tanıtırken kullanabileceğiniz iyi bir örnek verilmiştir:

“İyi günler! Benim ismim _____. Türkiye’deki Sığınmacıların Sağlık Durumu ve Aldıkları Sağlık Hizmetleri Memnuniyeti hakkında bir Araştırma yapıyoruz. Sizinle konuşmak ve size bu konularda bazı sorular sormak istiyorum.”

Asla özür dileyici bir tavır takınmayın ve “Vaktinizi alacağım ama...”, “Rahatsız ediyorum ama...”, “Çok meşgul müsünüz?”, “Birkaç dakikanızı ayırabilir misiniz?” veya “Bazı sorulara cevap verir miydiniz?” gibi cümleler kurmayın; çünkü bu tür cümleler, kişilerin daha baştan itiraz edebilecekleri bir ortam hazırlar. Bu nedenle, cevaplayıcıya “Size bazı sorular sormak istiyorum” veya “Sizinle bir süre konuşmak istiyorum” gibi kararlı ancak nezaket kurallarını aşmayan cümleler kurarak yaklaşın.

6.3 İtirazların Üstesinden Gelme

Eğer cevaplayıcı görüşme konusunda tedirgin davranıyorsa veya verilerin ne için kullanılacağını soruyorsa, ona topladığınız bilgilerin kesinlikle gizli kalacağını, hiçbir şekilde kişilerin isimlerinin kullanılmayacağını, sadece cevapların bir rapor yazmak için toplandığını açıklayın. Sizlerin de bilmesi gereken önemli bir husus, bu araştırmanın verilerinin uzun yıllar çeşitli kuruluşlar ve kişiler tarafından kullanılacağı, ancak bu kullanımlar sırasında hiçbir şekilde gizlilik kuralının bozulmayacağı, kişi isimleri veya adresler gibi özel bilgilerin hiçbir şekilde başka kişi veya kurumlarla paylaşılmayacağıdır. Sizin de çalışma boyunca hiçbir zaman başkalarına yaptığınız görüşmelerden söz etmemeniz ve bir cevaplayıcı veya başka birisinin önünde, tamamlanmış soru kağıtlarını diğer görüşmecilere göstermemeniz son derece önemlidir.

Her ne kadar çoğu kişi dostane ve işbirliğine istekli olsa da, birkaç kişinin kaygıları, itirazlar ve korkuları olabilir. Bazı cevaplayıcılar, yargılanmaktan korkarlar.

Anketin önemine anketör olarak önce siz ikna olun, Cevaplayıcıların ihtiyaçlarına ve endişelerine kulak verin. İşbirliğini reddetme gibi görünen şey aslında bir kaygı ifadesi olabilir ya da araştırmayla, prosedürle veya araştırmanın arka planıyla ilgili daha fazla bilgi gereksinimini yansıtır.

Kişinin yorumlarını dikkatle dinleyin ve kaygı veya itirazının neye dayandığını tespit etmeye çalışın. Ardından, bu kaygı veya itirazlara cevabınızı verin. İyi dinlemek, Saha Anketörünün en önemli becerilerinden biridir.

Önce kişinin söylediklerinin gerçek veya doğru olduğunu kabul edin, ardından ek bilgilerle birlikte bu kaygıya cevap verin. Bazen en basit ve iyi teknik şu soruyu sormaktır: “Bu araştırmaya katılmanızda sizi endişelendiren ve açıklayabileceğim bir sorun mu var?”

Denek tarafından gelebilecek tavır ve sorunlara yönelik yaygın endişe büroşürüne göre gerekli cevapları veriniz.

Tüm çabalarınıza rağmen kişi görüşmeye razı olmuyorsa, reddi kibarca kabul edin ve size vakit ayırdıkları için teşekkür edin. Baskı yapmayın, münakaşa etmeyin, herhangi bir şekilde bu kişiyi soğutmayın. Amacınız, sizin veya başka birinin bu kişiyle daha ileri bir tarihte tekrar görüşmesi ve işbirliği sözü alabilmesi için kapıyı açık tutmak olmalıdır.

6.4 Görüşme Sürecinde Uyulması Gereken Kurallar

1. Cevaplayıcı ile yalnız görüşün.

Görüşme sırasında üçüncü bir kişinin bulunması, cevaplayıcının dürüst ve doğru cevaplar vermesini engelleyebilir. Bu nedenle, görüşmenin teke tek yapılması ve tüm sorulara cevaplayıcının kendisinin cevap vermesi çok önemlidir.

Eğer görüşmeye başladığınızda yanınızda başkaları da varsa, cevaplayıcıya bazı soruların özel olduğunu söyleyin ve yalnız olarak konuşabileceğiniz en uygun yerin neresi olduğunu sorun. Eğer diğerleri bu sözlere rağmen sizi ve cevaplayıcıyı yalnız bırakmazlarsa, siz yeteneğinizi kullanarak onlardan kurtulmalısınız. Görüşmenin başında yalnız kalabileceğiniz bir ortam yaratmak cevaplayıcının sorulara daha dikkatli yaklaşmasını sağlayacaktır.

Eğer yalnız kalmanız mümkün değilse, istisnai durumlarda görüşmeyi diğer insanların önünde yapmak zorunda kalabilirsiniz. Yine de, cevaplayıcıyı ve kendinizi olabildiğince diğer kişilerden ayırın. Görüşülecek kadın/erkek ile birlikte mümkün olduğu kadar ayrı mekânlara (başka bir oda, balkon, bahçe vs.) geçmeyi deneyin.

2. Görüşme boyunca doğal olun.

Pek çok insan sizi memnun edeceğini düşündüğü cevapları verme eğilimi gösterebilir. Bu nedenle, soruları sorarken, olabildiğince doğal/tarafsız görünmeniz çok önemlidir. Ses tonunuzla veya yüzünüzdeki ifade ile cevaplayıcının sorularınıza doğru veya yanlış cevap verdiğini düşünmesine asla izin vermeyin. Cevaplardan hiçbirini onaylar veya onaylamaz görünmeyin.

Görüşme süresince, cevaplayıcı kendisine sorulan sorular hakkında size sorular sorabilir. Bu durumda bizim için onun fikirlerinin önemli olduğunu söyleyin.

Bu araştırmanın soru kağıtlarında yer alan soruların büyük bir çoğunluğu, daha önce yapılan araştırmalarda ve ön denemede denenmiş ve bugünkü halini almıştır. Soruların doğal, kolay sorulabilir ve kolay anlaşılabilir olmaları için azami dikkat gösterilmiştir. Sorular, bir cevabın, başka bir olası cevaptan daha tercih edilebilir olduğunu hissettirmeyecek şekilde kelimelendirilmiştir. Eğer soruların tamamını okumazsanız bu doğallığı bozabilirsiniz. Bu nedenle, soruları yazılı olan şekilleri ile okumanız çok önemlidir.

Eğer cevaplayıcı belirsiz bir cevap verirse, ona, aşağıdaki sorulara benzer soruları, doğal

bir şekilde sormalısınız:

"Biraz daha açıklayabilir misiniz?"

"Sizi iyi duymadım, bir kere daha tekrarlar mısınız?"

"İstiyorsanız, biraz daha düşünebilirsiniz, acelemiz yok."

3. Cevaplayıcıya asla cevap önermeyin.

Eğer cevaplayıcının cevabı soruya uygun değilse, "..... demek istediğinizi düşünüyorum, öyle mi?" diye asla sormayın. Söylemek istediği bu olmasa dahi, sizin yorumunuza evet diyebilir. Yapmanız gereken şey, cevaplayıcının kendiliğinden uygun cevabı vermesi için, soruyu irdelemektir. Cevaplamakta zorlansa bile, asla cevaplayıcıya cevapları okumayınız.

4. Sorulardaki kelimeleri veya ardışıklığı asla değiştirmeyin.

Tüm sorular aynen ankette yazıldığı şekilde okunmalıdır; aksi takdirde araştırmanın geçersizlik riski doğar. Sorularda kullanılan kelimeler ve soruların sıralamaları aynen korunmalıdır. Eğer cevaplayıcı soruyu anlamazsa, tane tane ve açık olarak tekrar okuyun. Eğer hala anlamıyorsa, bu defa, orijinal sorudaki anlamını değiştirmemeye dikkat ederek soruyu başka türlü sorabilirsiniz. Uygun cevabı alabilmek için gereken minimum bilgiyi verin.

5. Duraklayan cevaplayıcılara anlayışlı davranın.

Cevaplayıcının "Bilmiyorum" diyebileceği sorular olabilir veya sorulara uygun olmayan cevaplar verebilir, sıkılmış veya ilgisini kaybetmiş gibi görünebilir, daha önce söylediği bir şeyin tam tersini söyleyebilir veya bir soruya cevap vermek istemeyebilir. Bu durumlarda, ilgisini tekrar görüşmeye çekmeye çalışmalısınız. Örneğin, utandığını veya çekindiğini hissederseniz başka soruya geçmeden önce utangaçlığını veya çekingenliğini gidermeye çalışın.

Kişi soruyla ilgisi olmayan cevaplar veriyorsa veya cevapları fazla ayrıntılı ise, onu hemen susturmayın, söylediklerini dinleyin, sonra kibarca onu soruya döndürün. Görüşme boyunca iyi bir atmosfer sağlamak ve bu atmosferi korumak önemlidir. Görüşme için en iyi atmosfer, cevaplayıcının görüşmeciyi arkadaş olarak gördüğü ve utanmadan ya da çekinmeden her şeyi anlatabileceği biri olarak gördüğü bir atmosferdir. Daha önceden söylendiği gibi, görüşme sırasında yalnız kalmak çok önemlidir. Görüşmeye başlamadan önce konuşabileceğiniz özel bir yer bulmanız bu problemi ortadan kaldıracaktır.

Cevaplayıcı bir soruyu cevaplamaya isteksizse, bu isteksizliğini gidermeye çalışın, pek çok kişiye bu soruların sorulduğunu ve cevaplardan bir sonuç çıkarılacağını anlatın. Eğer hala cevap vermek istemiyorsa, sorunun karşısına REDDETTİ diye yazın ve hiçbir şey olmamış gibi devam edin. Görüşmeyi başarı ile tamamladıysanız, eksik bilgileri almak için soru kağıdının önceki bölümlerine geri dönebilirsiniz. Ancak cevaplayıcıyı bir cevap vermesi için zorlayamayacağınızı unutmayın.

6. Beklentileriniz olmasın.

Cevaplayıcının bilgisine, becerilerine veya görüntüsüne göre beklentileriniz olmamalıdır. Örneğin eğitim seviyesi düşük olanların, yasal mevzuatı bilmediklerini düşünmemelisiniz.

Öte yandan, sizinle cevaplayıcı arasındaki farkların görüşmeyi etkileyebileceğini de unutmamalısınız. Cevaplayıcı, sizin kendisinden farklı olduğunuzu düşünerek sizden çekinebilir veya size güvenmeyebilir. Davranışlarınızın ve konuşmalarınızın daima cevaplayıcıyı rahatlatıcı ve sizinle konuşmasını sağlayıcı yönde olması gerekir.

7. Görüşmeyi aceleye getirmeyin.

Cevaplayıcının kendisine ne sorulduğunu anladığından emin olmak için soruları yavaş yavaş sorun. Soruyu sorduktan sonra kısa bir süre ona düşünmesi için zaman verin. Cevaplayıcı acele edildiğini düşünürse veya kendi düşüncelerini ifade etmesine izin verilmezse “Bilmiyorum” deme eğilimine girebilir ya da ilgisiz bir cevap verebilir. Eğer cevaplayıcının görüşmeyi hızlandırmak için düşünmeden cevap verdiğini hissederseniz, ona şöyle deyiniz: “Acelelerimiz yok, sizin cevaplarınız bizim için çok önemli, bu nedenle iyice düşünmeden cevaplamayınız”.

8. Ankette belirtilen her soruyu sorun.

Asla bir sonraki sorunun cevabının zaten önceki bir cevapta verilmiş olduğunu varsaymayın. Bir soru bağlamında verilen cevap, diğer soru bağlamında aynı olmayabilir.

9. Tüm anketi ekranda gösterildiği gibi okuyun.

Cevaplayıcı daha sorunun tamamını duymadan sözünüzü kesebilir ve cevap verebilir. Böyle bir durumda soruyu tekrar okuyun, cevaplayıcının soruyu sonuna kadar duyduğundan emin olun. Erken verilen bir cevabın, yazılan soruya uygun olduğunu varsaymayın. İşinizi yapabilmek için bütün soruyu okumanız gerektiğini kibarca cevaplayıcıya söyleyebilirsiniz.

10. Yanlış yorumlanan veya yanlış anlaşılan soruları cevaplayıcıya tekrar okuyun.

Cevaplayıcı size soruyu anlamadığını söyleyebilir veya cevap vermeye çalışırken kafası karışmış görünebilir. Cevaplayıcı ayrıca mantıksız veya soruyla ilgisi olmayan bir cevap verebilir. Bu gibi durumlarda tek yapmanız gereken, soruyu yazıldığı şekliyle tekrar etmektir. Eğer yine anlaşılmayan bir durum varsa izah edebilirsiniz.

- Örneğin Kronik rahatsızlıklar veya Bulaşıcı hastalıklar ile ilgili sorulduğunda verilen yanıt ilgili olmayan bir rahatsızlık için verilebilir. Böyle bir durumda kılvazu ve aldığınız eğitimdeki bilgiler doğrultusunda açıklama yaparak ve/veya eğer seçeneklerde yer alıyorsa okuyarak tekrar sorunuz.

11. Giriş ve geçiş açıklamalarını aynen ankette gördüğünüz şekilde okuyun.

Giriş ve geçiş açıklamalarını aynen ankette gördüğünüz şekilde okuyun. Bu ifadeler genellikle cevaplayıcıya açıklamada bulunma amaçlıdır.

12. Aldığınız Yanıtlardan emin olun.

“Ne demek istiyorsunuz?”, “Bunu açıklar mısınız?” “Sizce hangisi en yakın?” gibi sorular sorarak aldığınız yanıtı netleştirin.

Yanıttan emin olma / Yoklama: Cevaplayıcıyı kendisini tümüyle ifade etmeye teşvik eder ve Cevaplayıcının sorunun özel gerekliliklerine odaklanmasına yardımcı olur.

13. Bilmiyorum yanıtları:

- Cevaplayıcı “Bilmiyorum” dediğinde bunun iki anlamı olabilir: (1) Cevaptan emin değildir ve düşünmek için daha fazla zamana ihtiyacı vardır veya (2) Soruya nasıl cevap vereceğini gerçekten bilemiyordur. İkisini birbirinden ayırt edebilmek için hazırlıklı olmalısınız.
- Cevaplayıcı, görüşü veya tutumu sorulduğunda “Bilmiyorum” diyebilir. Düşüncelerini sözcüklere dökmekte zorlanabilir. Durumun bu olduğundan şüpheleniyorsanız, şunu söyleyerek onu rahatlatın: “Burada doğru veya yanlış bir cevap yok. Sadece siz ne düşünüyorsunuz onu söyleyin.” Benzer şekilde, cevaplayıcı bir cevap şikkından emin değilse, en iyi tahminini yapması için onu teşvik etmelisiniz.
- Bir cevaplayıcı bu tür sorulara cevap verirken rahatsız oluyorsa, sorudan kaçma amacıyla da “Bilmiyorum” diyebilir. Durum buysa, yine onu rahatlatmak için elinizden geleni yapmalı, vereceği cevapların gizli kalacağını ve araştırma için çok önemli olduğunu söyleyerek ona güvence vermelisiniz.

7. Saha Hazırlık Süreci, Cevaplayıcının Hakları ve Etik

7.1 Sahaya Başlamadan Görüşmecinin/Anketörün Yanına Alması Gerekenler

- Kimliğiniz ve Yaka Kartlarınız
- Resmi Bilgilendirme Yazınız(Bakanlık Onaylı)
- Gizlilik Anlaşmanız
- Soru ve Cevap Broşürünün kopyaları
- Katılımla İlgili Yaygın Endişelere Verilecek Cevaplar
- Bölge Sorumlusunun iletişim bilgileri
- Şarjı tamamen dolu olan tabletiniz

Çalışmada Sağlık Bakanlığı logolu yaka kartı kullanacaksınız ayrıca görüşme yapacağınız hanelere Sağlık Bakanlığı adına çalıştığınızı belirteceksiniz. Sizlere verilecek Sağlık Bakanlığı onaylı bilgilendirme yazılarında da bu durum belirtilecektir. Bilgilendirme yazısında deneklerin ya da kolluk güçlerinin(Polis-Jandarma)bu duruma şüpheli yaklaştıkları zaman başvuru yapabilecekleri bir numara verilecektir. Sağlık Bakanlığından bu numaraya cevap veren kişilerde sizlerin isim listesi bulunmaktadır.(Saha Koordinatörünüze isminizin bakanlığa bildirilip bildirilmediğini teyit ediniz. Aksi halde bakanlığın arandığı bir durumda isminiz teyit edilmez ise suçlu duruma düşersiniz.)

Sahaya çıkmadan önce tablet / taşınabilir bilgisayarınızın tam olarak şarj olduğundan ve yaşanabilecek aksaklıklara karşı şarj cihazınızın yanınızda olduğundan emin olmalısınız. Görüşme sırasında tabletlerin şarjının bitmesi kabul edilebilir bir durum değildir. Bilgisayarın

kapanması anketin yarım kalması anlamına gelecektir ve böyle bir durumda ankete en baştan başlamak ve aynı soruları tekrar sormak durumunda kalınabilecektir.

Tekrarlanacak ziyaretleri farklı zamanlarda ayarlamak cevap alamama olasılığını (yani müsait olunmadığında görüşme için randevu verildiğinde veya görüşmeyi tamamlayamadığınız anketleri) azaltmak için önemlidir. Farklı gün ve saatlerde gerçekleştirilen üç ziyarete rağmen ulaşılamayan, anketi cevaplamayı kabul etmeyen ya da yarım bırakan denekler için tablet uygulamasında durumu anlatan notlar eklenmelidir.

7.2 Cevaplayıcının Hakları ve Etik

Tüm SIHHAT-2 Saha Anketörlerinin cevaplayıcının haklarını koruması beklenir. Bu haklar şunlardır:

- **Bilgilendirilerek onay verme hakkı:** Kişilere tam ve doğru bilgi verilmeli, böylece ankete katılım konusunda karar verirken bu bilgilere dayanarak karar verebilmeleri sağlanmalıdır.
- **Reddetme hakkı:** Bir kişinin ankete katılmayı reddetme veya görüşme başladıktan sonra istemediği sorulara cevap vermeme hakkı vardır.
- **Doğru temsil hakkı:** Cevaplayıcılarla ilişkinizde ve anketle ilgili sorularını yanıtlarken, dürüst olmanız gerektiğini belirtir. Örneğin bir cevaplayıcıya, anketin çok daha uzun süreceğini bile bile, sadece birkaç dakikasını alacağını söyleyemezsiniz.

SIHHAT-2 araştırma verilerinin toplaması, işlenmesi ve analizinde görev alan tüm personel, ankete katılan kişilerin haklarını koruma sorumluluğunun her zaman bilincinde olmalıdır. Saha Anketörleri cevaplayıcılarla doğrudan temas halinde oldukları için bu araştırma ile ilgili tüm faaliyetlerinizde yüksek etik standartlara göre hareket etmelisiniz.

8. Kalite Kontrol Uygulamaları

1. Süpervizör Eşlik ve Geri Kontrolleri

Saha çalışmaları esnasında her bir görüşmeci(anketör) bağlı olduğu süpervizör tarafından denetlenecektir. Bu kapsamda her bir görüşmeciye/anketöre %5 eşlik ve geri kontrol uygulaması gerçekleştirilecektir. Bununla birlikte her bir ilde görevli Sağlık Bakanlığı yetkilileri geri kontrol gerçekleştirecektir.

2. Lokasyon Kontrolleri

Çalışmada yüksek duyarlılıklı konum bilgisi elde edebilmek için A-GPS ve GPS özelliği birlikte olan tabletler kullanılmıştır. Saha çalışmaları tamamlanmış tüm haneler ve birinci-ikinci ziyareti gerçekleştirilmiş fakat görüşme yapılamamış haneler için kalite kontrol personelleri tarafından anketör bazında %100 lokasyon kontrolü gerçekleştirilecektir.

3. Anket Uygulama Süresi Kontrolü

Gerçekleştirilen tüm görüşmelerin başlangıç ve bitiş saatlerine ilişkin kayıtlar, sorular arası geçiş süreleri yazılım vasıtasıyla otomatik olarak tutulmaktadır. Bu kayıtlar %100 oranında kabul edilen minimum görüşme süresiyle orantılı olarak denetlenecektir.

4. Telefon Kontrolleri

Kalite Kontrol personelimiz, hane bazlı tüm anketler için %50 telefon kontrolü yapacaktır.

5. Akademik Ekip Kontrolleri ve Gözlemleri

Akademik ekip saha kontrolü ve gözlemleri yapacaktır.

9. Araştırmayla İlgili Önemli Kavramlar

9.1 KRONİK HASTALIKLAR

- **Diyabet:** Halk arasındaki adıyla şeker hastalığı. Tip 1 ve Tip 2 şeklindedir.

Normal bireyde kan glukozu açlıkta 70-100 mg/dl iken toklukta 70-140 mg/dl

Diyabetli bireylerde kan glukozu ≥ 200 mg/dl

- **Hipertansiyon:** Yüksek tansiyon. Sürekli yüksek olması durumu kronik hipertansiyondur.

Normal Bireyde $\approx 120/80$ mmHg

Hipertansiyon sayılması için $> 140/90$ mmHg

- **Obezite:** Aşırı kiloluluk. BMI(Body Mass Index) üzerinden karar verilir. Kilo/boy² olarak hesaplanır.

Zayıf= < 18.5

Normal= 18.5-24.9

Kilolu= 25-29.9

Obez 1= 30-34.9

Obez 2= 35-39.9

Obez 3(Morbid Obez)= >40

- **Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı(KOAH):** Alınan havanın kolay bir şekilde dışarı verilememesidir.
- **Astım:** Küçük hava yollarının inflamasyonu/yanığı ve daralması sonucu nefes alıp vermede güçlük.
- **Siroz:** Karaciğer dokusunun geri dönüşsüz olarak hasar görmesidir.
- **Depresyon:** Ölüme kadar gidebilen hastalıklı duygu durum değişimi/mental bozukluk.
- **İlaç Alerjisi:** İlacın içindeki etken maddeye verilen aşırı tepki
- **Kolesterol Yüksekliği:** Sağlıklı bir bireyde toplam kolesterol düzeyi ≤ 5 mmol/L
- **Tansiyon:** Kan basıncı
- **İnfektif ya da Parazitik Hastalık:** Virüs, bakteri ya da parazitlerin neden olduğu hastalıklar
- **Anemi:** Kanda kırmızı kan hücrelerinin normalin altında bulunması durumudur.

Normal değerleri:

Erkek= $4.0-5.9 \times 10^{12}/L$

Kadın= $3.8-5.2 \times 10^{12}/L$

- **Kanla İlgili Hastalıklar:** Akdeniz anemisi, Lösemi vs.
- **Tiroitle İlgili Hastalıklar:** Hipertiroidizm, hipotiroidizm, Guatr vs.
- **Diğer Endokrin Hastalıklar:** Akromegali, Cushing sendromu, Addison hastalığı vs.
- **Bağıışıklık Sistemi Hastalıkları:** İmmün yetmezlikler vs.
- **Ruhsal Hastalıklar:** Anksiyete, Depresyon, Bipolar bozukluk, Şizofreni vs.
- **Uyku Bozuklukları:** İnsomnia, Huzursuz ayak sendromu, Uyku apnesi vs
- **Sinir Sistemi Hastalıkları:** Alzheimer, epilepsi, Multipl skleroz(MS), Parkinson vs.

- **Göz Bozuklukları:** Miyop, Hipermetrop, Katarakt, Diyabetik retinopati vs.
- **İşitsel Bozukluklar:** Duyma kaybı, Sağırılık vs.
- **İskemik Kalp Hastalıkları:** Koroner kalp hastalıkları, Kalp yetmezliği
- **Kalp ile İlgili Diğer Bozukluklar:** Doğuştan gelen kalp hastalıkları, Ritim bozuklukları
- **Solunum Yolu Hastalıkları:** Zatürre, Tüberküloz, Akciğer Kanseri vs.
- **Sindirim Sistemi Hastalıkları:** Reflü, Gastrit, Safra taşı, Çölyak vs.
- **Deri Hastalıkları:** Akne, Egzama, Urtiker, Güneş yanığı, Sedef vs.
- **Kas ve İskelet Hastalıkları:** Sırt ağrısı, Bel fıtığı, Boyun fıtığı, Osteoporoz, Osteomalazi, Skolyoz vs.
- **Genitoüriner Hastalıkları:** Akut böbrek yetmezliği, Kronik böbrek yetmezliği, Prostat hastalıkları, Böbrek Taşı vs.
- **Cinsel Durum Bozukluğu ve Hastalıklar:** Cinsel isteksizlik, seksüel acı bozuklukları vs.
- **Gebelik İlişkili Hastalıklar:** Gestasyonel diyabet(Gebelik diyabeti) vs.
- **Mamografi:** Meme kanseri taraması için kullanılan yöntem
- **Smear(Sürüntü) Testi:** Başta rahim ağzı kanseri, rahim iç zarı(endometrium) kanseri taraması için kullanılan test
- **HPV-DNA Testi:** Kadınlarda HPV enfeksiyonunun hangi virüs tipine ait olduğunu anlamak için yapılan test
- **Dışkıda Gizli Kan Testi:** Dışkıda gözle görülmeyen kanı saptamak için kullanılan testtir. Kolorektal(Kalın bağırsak) kanserin belirtisi olabilir.
- **Kolonoskopi:** Kalın barsağın fiberoptik kamera ile incelenmesi işlemidir.

9.2 BULAŞICI HASTALIKLAR

- **Çocuk Felci(Polio):** Çocuklarda kas kaybıyla seyreden hastalıktır. Enfekte olmuş dışkı ile bulaşır.
- **Bulaşıcı Sarılık:** Hepatit virüsleri sebebiyle karaciğer hasarına bağlı derinin sarı-yeşil bir hal almasıdır. Enfekte olmuş su ve besinlerden bulaşır.
- **Kabakulak:** Tükürük bezinin şişmesi ile seyreden viral hastalıktır. Hapşırma, öksürme, öpüşme ve enfekte kişiyle ortak eşya kullanımı ile bulaşabilir.
- **Kızamık:** Ateş ve kırmızı döküntü ile seyreden viral hastalık. Hava yolu ile bulaşır.
- **Kızamıkçık(Rubella):** Hafif ateş ve baş ağrısıyla seyreden bulaşıcı viral hastalıktır. Hapşırma ve öksürme ile bulaşır.
- **Sıtma:** Dişi anofel sineklerinden bulaşan hayati tehlikesi olan bir hastalık. Hastalık bu sineklerin ısırmasıyla bulaşır.
- **Uyuz:** Siville benzeri döküntü ve yoğun kaşıntı olan bir hastalık. Hastayla uzun süreli temas sonucu bulaşır.
- **Şark Çıbanı(Leşmanya):** Dişi kum sineklerinden bulaşan paraziter hastalıktır. Bu sineklerin sokması ile bulaşır.
- **Tüberküloz(Verem):** Öksürük, ateş, gece terlemesi veya kilo kaybıyla seyreden ölümcül ama tedavisi olan bulaşıcı bir hastalıktır. Hava yolu ile bulaşır.

- **Kolera:** yoğun ishal ve kas kramplarıyla seyreden bir hastalıktır. Genellikle bakteri içeren deniz ürünleri, yiyecekler ve içme suyu ile bulaşır.
- **AİDS:** Akyuvarların yapısını bozarak azaltan vücudun direncini kaldıran bir hastalıktır. Cinsel yolla bulaşır.
- **Boğmaca:** Başlangıç belirtileri nezleye benzeyen bebeklerde tehlikeli olan bir hastalıktır. Kişinin solunması ile bulaşır.
- **Brusella:** Ateş, titreme, halsizlik, yaygın kas ağrıları, iştahsızlık, kilo kaybı ve gece terlemesi ile seyreden hastalıktır. Hayvan kaynaklıdır. Hayvansal ürünlerden bulaşır.
- **Difteri(Kuşpalazı):** Boğaz ve burundaki yapıları etkileyen ciddi bir hastalıktır. Enfekte kişiyle yakın temas ve Kontamine(Bulaşmış) eşya kullanımı ile bulaşır.
- **Dizanteri(Kanlı İshal):** şiddetli ishal ile seyreden bulaşıcı bağırsak hastalığıdır. Kirli su ve gıda tüketimi ile bulaşır.
- **Grip:** Yüksek derece ateş, bitkinlik, baş ağrısı ve kuru öksürükle seyreden hastalıktır. Hava yolu ile bulaşır.
- **Gastroenterit:** İshale ve kusmaya neden olan yaygın bir hastalıktır. Kontamine dışkı ile bulaşmış yiyeceklerle bulaşır.
- **Hepatit A,B,C:** Hepatit virüsünün neden olduğu hastalıklardır. Cinsel yolla bulaşır.
- **Kala-azar(Dumdum Humması):** Tatarcık sinekleriyle bulaşan sıtmaya benzeyen parazit kaynaklı hastalıktır.
- **Konjonktivit(Kırmızı Göz Hastalığı):** Göz akını örten şeffaf dokunun ve göz kapaklarının içinin iltihaplanmasıdır. Öksürme hapşırma ile bulaşabilir.
- **Menenjit:** Beyni örten zarların iltihaplanmasıdır. Öksürme, hapşırma, soluma ile bulaşabilir.
- **Rota Virüs Enfeksiyonu:** İlk olarak ateş ve kusmayla başlayan sonrasında sulu ishal ile seyreden bir hastalıktır. Hasta insanların kusmuk ve dışkıları ile bulaşır.
- **Sifiliz(Frengi):** Vücudun çeşitli dokularında hasara neden olan cinsel yolla bulaşan bir hastalıktır. Cinsel yolla bulaşır.
- **Suçiçeği:** İç su dolu döküntülere neden olan virüs kaynaklı bir hastalıktır. İnsandan insana hava yolu ile bulaşır.
- **Şarbon(Antraks):** Cilt yaraları, kusma ve şok ile seyreden ölümcül bir hastalıktır. Enfekte olmuş hayvanlardan bulaşır.
- **Tetanos:** Genellikle boyun ve çene kısmında kasılmalara yol açan hastalıktır. Derin yaralarla temas eden paslı eşyalardan bulaşır.
- **Tifo:** Yüksek ateş, ishal ve kusmayla devam eden ölümcül bir bakteri kaynaklı hastalıktır. Kontamine yiyecek ve sudan bulaşır.
- **Toxoplazmozis:** Gözde retina enfeksiyonuna ve gebelerde düşük riskine sebep olabilen bir hastalıktır. Hayvan kaynaklıdır. Hayvan dışkısı ile bulaşır.
- **Tularemi:** Bakteri kaynaklı, bakterinin giriş yerine göre çeşitli belirtiler veren bir hastalıktır. Ağız ve cilt yoluyla bulaşır.
- **Zatürre:** Akciğerdeki hava keseciklerinin iltihaplı sıvı ile dolmasıdır. Hapşırık ve öksürmeyle bulaşır.
- **Hepatit-B Aşısı :** Bebeklik dışında da uygulanan takvim 0-1-6 şemasında yapılır ilk doz yapıldıktan sonra ikinci doz en az 4 hafta, üçüncü doz ikinci dozdan en az 8 hafta ilk dozdan ise en az 16 hafta sonra uygulanmalıdır.
- **Verem Aşısı(BCG):** Bebeklikte ikinci ayın sonunda uygulanır.

- **KPA(Konjuge Pnömonokok Aşısı):** Bebeklikte 2,4 ve 12. aylarda uygulanır. Bununla birlikte 2-65 yaş arası sağlık sorunu olan bireylerle 65 yaş üstü bireyler de KPA aşısı yaptırabilir.
- **Menenjit Aşısı(Meningokok-KMA4):** 9 ay- 2 yaş arası çocuklara en az 3 ay arayla 2 doz uygulanır. 2 yaşından sonra tek doz önerilir.
- **Erişkin Tip Difteri- Tetanos Aşısı (Td):** Daha önce aşılanma kaydı olmayan tüm erişkinlerin 3 doz olması lazımdır. Bu primer aşılamaadır. Bundan sonra 10 yılda bir uygulanmalıdır.
- **HPV Aşısı:** 14 yaş üstü bireyler 0., 2., 6. aylarda uygulanmalıdır.
- **Grip Aşısı:** Her yıl yeni aşidan yılda 2 kez olunmalıdır.
- **Kuduz Aşısı:** Enfekte olan birey ilk dozu enfeksiyon günü olmalıdır. Buna takiben 3. Ve 7. Günlerde birer doz sonrasında ise 14. Ve 28. günler arasında bir doz aşı daha olunmalıdır.

9.3 TOPLUM RUH SAĞLIĞI

- **Depresyon:** Sürekli üzüntü ve ilgi kaybına neden olan bir ruhsal bozukluk
- **Anksiyete:** Kişide sürekli ve yoğun olarak kaygı olması durumu
- **Bipolar Bozukluk:** Kişinin ruh halinin hastalıklı derecede uçlarda olmasıdır.
- **Şizofreni:** Bireylerin gerçekliği anormal olarak yorumladıkları ve gerçek ile gerçek dışını birbirinden ayıramadıkları zihinsel bozukluğa verilen isimdir.
- **Travma Sonrası Stres Bozukluğu:** Kişiyi aşırı korkutan, dehşet içinde bırakan, çaresizlik yaratan, çoğu kez olağan dışı ve beklenmedik bir şekilde gerçekleşen olayların tetiklediği bir ruhsal travma ya da ruh sağlığı durumudur.
- **Sosyal Fobi:** Bireyin günlük normal etkileşimler sürecinde başkaları tarafından gözlem altına alınmaktan veya yargılanmaktan korkmasından dolayı ortaya çıkan yoğun anksiyete, korku, özbilinç ve utanç duygularına verilen isimdir.
- **Panik Bozukluk(Panik Atak):** Ani ve düzenli olarak bir panik ya da korku hissinin etkisi altında kalınan bir anksiyete bozukluğudur.
- **Obsesif-Kompulsif Bozukluk:** İnsanların obsesyon adı verilen sürekli tekrar eden düşüncelere sahip olması ve bu düşüncenin kendisini rahatsız etmesinden ötürü, genellikle rahatlamak amacıyla ritüel veya kompulsiyon adı verilen sürekli tekrar eden davranışlarda bulunmasıyla karakterize bir durumdur.

9.4 ÇOCUK SAĞLIĞI

- **Yenidoğan Tarama Programı:** Hayatın ilk aylarında belirti vermeyen, ileride bebek için ciddi sonuçlar doğurabilecek doğumsal hastalıkların tespiti amacıyla yapılır. Yenidoğan tarama testlerinin sonucunda konulan tan sayesinde zamanında koruyucu tedavi uygulanarak tam bir iyileşme sağlanabilir veya hastalığın belirtileri ve olumsuz etkileri azaltılabilir. Her yeni doğan bebeğe ilk 72 saat içinde kan tarama ve işitme testleri yapılmalıdır. Bu testlerde, kan genellikle topuktan alındığından bu tarama testleri sıklıkla “topuk testi” olarak anılır.
- **Yenidoğan Tarama Programındaki Testler:** Fenilketonüri, Konjenital Hipotiroidi, biyotinidaz eksikliği, Kistik Fibrozis, Konjenital Adrenal Hiperplazisi, Spinal Musküler Atrofi(SMA)

- **Kalça Çıkığı Muayenesi (Gelişimsel Kalça Displazisi Tarama Programı):**
Gelişimsel kalça displazisi, kalça eklemine stabil olmayışından, tam çıkığa kadar çok farklı şekillerde karşılaşılabilen bir ortopedik sorundur.
Programın temel amacı; yenidoğan döneminde(3-4 hafta) tüm bebeklerin kalça çıkığı açısından muayenelerinin yapılması, pozitif muayene bulgusu ya da risk faktörlerinden herhangi birinin varlığı durumunda ileri tetkik ve muayene için ortopedi kliniğine sevk edilmesi, bu grubun hayatlarının ilk 3-6 haftasında gelişimsel kalça displazisi açısından kalça USG ile değerlendirilmesi, tedavi gerektiren olgularda erken ve uygun tedavilerin başlatılması, kalça çıkığı için yapılacak cerrahi tedavi sayısı ve muhtemel komplikasyonların (istenmeyen sonuçlar) en aza indirilmesidir.
- **Hepatit B Aşısı:** Doğumda, 1. Ay sonunda ve 6. Ay sonunda olmak üzere toplam üç doz yapılır.
- **BCG (Verem) Aşısı:** 2. Ayın sonunda olmak üzere toplam bir doz yapılır.
- **DaBT-İPA-Hib: Difteri, Aselüler Boğmaca, Tetanoz, İnaktif Polio, Hemofilus İnfluenza Tip B (5'li karma aşısı)** 2. Ayın sonunda, 4.ayın sonunda, 6.ayın sonunda ve 18.ayın sonunda (rapel; hatırlatma dozu) olmak üzere toplam dört doz uygulanır.
- **KPA (Konjuge Pnömonokok Aşısı):** 2. Ayın sonunda, 4. Ayın sonunda ve 12. Ayın sonunda (rapel;hatırlatma dozu) olmak üzere toplam üç doz uygulanır.
- **KKK (Kızamık, Kızamıkçık, Kabakulak Aşısı):** 12.ayın sonunda ve 48. Ayın sonunda (4 yaş) olmak üzere toplam iki doz uygulanır.
- **DaBT- İPA (4'lü Karma Aşısı):** 48. Ayın sonunda rapel (hatırlatma dozu) doz uygulanır.
- **OPA (Oral Polio Aşısı):** 6. Ayın sonunda ve 18. Ayın sonunda olmak üzere toplam iki doz uygulanır.
- **Td (Erişkin Difteri Tetanoz Aşısı):** 13. Yaşta rapel (hatırlatma dozu) doz uygulanır.
- **Hepatit A Aşısı:** 18. Ayın sonunda ve 24. Ayın sonunda olmak üzere toplam iki doz uygulanır.
- **Suçiçeği:** 12. Ayın sonunda bir doz uygulanır.

9.5 ANNE ÇOCUK SAĞLIĞI-AİLE PLANLAMASI

- **Takvim Yöntemi:** Düzenli menstrüasyon (adet) gören kadınlarda fertil (üreme) dönemde koitus(cinsel birliktelik) yapılmaması esasına dayanan kontraseptif yöntem olup güvenilirliği azdır.
- **Geri Çekme:** Ejakülasyon sırasında penisin vajinadan çıkarılarak meninin dışarı akıtılması yöntemidir. Bilinen en eski geleneksel yöntemdir. Ejakülasyondan önce gelen sıvıda sperm bulunması nedeniyle gebelikten koruyuculuğu azdır.
- **Laktasyonel Amenore Yöntemi (Emzirme):** bebeğin emmesinin refleks yolla hipofiz bezinden ovülasyonu (yumurtlama) baskılayıcı prolaktin hormonu salgısını arttırmasından kaynaklanır. Normalde süt üretiminden sorumlu olan prolaktin hormonu kanda belli bir seviyenin üzerinde seyrettikçe ovülasyon (yumurtlama) baskılanmaya devam eder. Emzirmenin her koşulda gebelikten korumadığı bilinmelidir. Emzirme sık aralıklarla, yeterli süre ve miktarda yapıldığı dönemde etkili olabilmekte ancak yetersiz emziren kadınlarda ovülasyon (yumurtlama) geri dönebilmektedir.

- **Oral Kontraseptifler (Hap):** Ağız yoluyla alınan gebeliği önleyici haplardır.
- **Enjekte Edilen Kontraseptifler:** Uzun etkili hormon preparatı içeren kontraseptif yöntemlerdir.
- **3 Aylık Koruyucu İğneler:** Düzenli olarak 3 ayda bir kez iğne şeklinde uygulanır ve kadınlık hormonlarından birini (progesteron) içerir. Rahim ağzındaki salgıyı koyulaştırarak spermelerin rahimin içine geçmesini önler. Kadının yumurtlamasını önler.
- **Aylık Koruyucu İğneler:** Düzenli olarak ayda bir kez iğne şeklinde uygulanır ve kadınlık hormonlarını (östrojen, progesteron) içerir. Kadının yumurtlamasını engeller.
- **Deri Altı İmplantları (Norplant):** İmplant progesteron hormonu içeren bükülebilir, ince çubuk şeklinde kapsüldür. Deri altı implantları, yerleştirilen kapsül sayısı veya kapsülün içerdiği hormon miktarına bağlı olarak üç veya beş yıl süreyle gebelikten korunma sağlayan etkili ve geri dönüşlü kontraseptiflerdir. Yumuşak silikondan yapılmış ince ve esnek kapsüller, kadının üst kolunun iç kısmına ve deri altına küçük bir cerrahi girişimle yerleştirilir. Progesteron kapsül duvarından sürekli ve düşük dozlar halinde salınır.
- **Vajinal Halka:** Yumuşak, şeffaf plastikten yapılmış vajinal halka; yavaş ve kontrollü bir şekilde östrojen ve progesteron salarak etkili olur. Halkanın yarıçapı 5 cm'dir ve her bir halka bir ay süre ile korucudur. Etkinliği oldukça yüksektir. Vajinal halka vajinanın mümkün olduğu kadar derinine yerleştirilmelidir. Böylece halkayı hissetme ihtimali azalır. Vajinal halka adet döneminin başında yerleştirilir ve üç hafta takılı kalır. Üçüncü haftanın sonunda çıkarılarak 1 hafta kullanıma ara verilir. Bu süre içinde menstrüasyon (adet) kanaması gerçekleşir. 1 haftalık aradan sonra yeni bir halka yerleştirilerek kullanıma devam edilir.
- **Rahim İçi Araçlar (RİA'lar):** RİA, uterus(rahim) içine yerleştirilen, bakır ya da hormon içeren küçük plastik bir cisimdir. Günümüzde RİA, dünyada en çok kullanılan geri dönüşlü, uzun etkili doğum kontrol yöntemidir.
- **Bariyer Yöntemler:** Spremlerin uterus (rahim) boşluğuna geçmesini engelleyen bariyer yöntemlerdir. Bunlar; kondom, diyafram-servikal başlık ve spermisitlerdir.
- **Kondom (Prezervatif):** Hem gebelikten hem de cinsel yolla bulaşan hastalıklardan korunmada etkili yöntemlerden biridir.
- **Erkek Kondomu:** Erkek kondomu, cinsel ilişki sırasında penise takılan bir kılıftır. Erkeğin sperminin vajinaya dökülmesinin engelleyerek gebelikten korunma sağlar.
- **Kadın Kondomu:** Kadın kondomu, yumuşak poliüretandan yapılmış ve iki ucunda birer tane halka içeren yapıya sahiptir. Kapalı olan uçtaki halka, vajinanın içine serviksi (rahim ağzı) örtecek şekilde yerleştirilir. Açık olan uçtaki halka vajinanın dışında kalır.
- **Diyafram ve Servikal Başlık:** Serviksten (rahim ağzı) spermelerin uterusu (rahim) ulaşmasını engellemek üzere serviksi kapatacak şekilde vajina derinine yerleştirilen bariyer yöntemlerdir. Diyafram değişik boyutlarda, yumuşak, kenarları esnek ve daire şeklinde bir araçtır. Servikal başlık ise daha sert, yüksek kubbeli ve daha küçük özel bir tip diyaframdır. Yöntemin etkililiğini arttırmak için spermisitlerle birlikte kullanılması gerekmektedir.
- **Spermisitler:** Spremleri uterus (rahim) içine girmeden önce inaktif hale getiren ilaçlardır. Krem, jel, köpük, tablet, fitil şeklinde olabilir.
- **Tüplerin Bağlanması (Tüp Ligasyonu):** Başka çocuk istemeyen ve doğurganlığını sona erdirmek isteyen çiftler için en güvenli yöntemlerden birisidir. Cinsel işlevde değişiklik yapmayacağı gibi vücudun diğer işlevlerini de etkilemez. Laparoskopi (kapalı ameliyat

yöntemi) ile tüpler yakılarak tıkanır veya plastik halka ya da klipslerle tüpler kapatılarak sperm ile ovumun (yumurta) birleşmesi önlenir. İşlem sezaryen sırasında da yapılabilir.

- **Vasektomi:** Vas deferenslerin (testislerden meni keselerine sperm iletimini sağlayan kanallar) bağlanıp kesilmesi sonucu spermelerin meniye geçişini engelleyen kalıcı bir yöntemdir. Vasektomi, en etkili kontraseptif yöntemlerden olup cinsel işlevde herhangi bir değişiklik yapmaz ve vücudun diğer işlevlerini de etkilemez. Lokal anestezi ile gerçekleştirilir.

9.6 CİNSEL YOLLA BULAŞAN HASTALIKLAR

- **HIV/AIDS:** Türkçe’de İnsan Bağışıklık Yetmezliği Virüsü olarak adlandırılan bir hastalık etkenidir. Virüs bağışıklık hücrelerine nüfuz ederek bağışıklık sistemini zayıflatır ve fırsatçı enfeksiyonların görülmesine neden olur. AIDS, HIV tarafından oluşturulan, Türkçe’de “edinsel bağışıklık yetmezlik sendromu” olarak adlandırılan bir hastalıklar tablosudur. Bağışıklık hücrelerinin yüksek düzeyde tahribatı sonucu fırsatçı enfeksiyonların ilerleyerek ciddi hastalık tabloları oluşturması durumudur. Yetersiz bağışıklık sistemi durumlarında ortaya çıkan bakteriyel, viral, mantarlara bağlı ya da protozoal enfeksiyonlara fırsatçı enfeksiyonlar adı verilmektedir.
- **Klamidya:** Klamidya enfeksiyonu “chlamydia trachomatis” adı verilen bakterinin sorumlu olduğu cinsel yolla bulaşan bir enfeksiyondur. Bu bakteri serviks (rahim ağzı), üretra ve rektumda bulunur. Nadir olmakla beraber klamidya boğaz ve göz dahil olmak üzere vücudun diğer bölümlerini de etkileyebilir. Belirtileri 1-3 hafta süresinde akıntı, idrar çıkışı sırasında ağrı ve yanma karın alt bölgesinde ağrı şeklinde görülebilir. Kadınlarda regl haricinde kanamayla karşılaşılabilir.
- **Gonore (Bel Soğukluğu):** Cinsel yolla bulaşan hastalıklardan biridir. Etkeni Neisseria gonorrhoeae olup özellikle üreme sisteminin serviks (rahim ağzı), rahim, tüpler ve üretra (idrar yolları) gibi sıcak ve nemli bölgelerinde kolayca çoğalabilmektedir. Ayrıca ağız, boğaz göz ve anüs bölgelerinde de saptanabilmektedir.
- **Sifiliz (Frengi):** Doğru tedavi edilmediği takdirde uzun dönemde çok ciddi komplikasyonlara (istenmeyen sonuçlara) neden olan cinsel yolla bulaşan hastalıklardandır. Hastalık etkeni Treponema pallidum adı verilen bir bakteridir. Frengi(sifiliz), farklı evrelerle kendini gösteren hastalıktır. Erken dönemde penis üzerinde yara ile ortaya çıkar. Ağrılı, kanamalı bir lezyon oluşturur.
- **Siğil (Kondülom=HPV Enfeksiyonu):** Vücuttan kabarık, ağrısız, kahverengi lezyonlardır. Ufak milimetrik boyutlardan çok büyük karnabahar benzeri dev boyutlara kadar değişiklik gösterebilir. Genital bölge ağırlıklı olmak üzere erkek veya kadın salgılarının vücut üzerine damladığı her bölgede olabilir.
- **Uçuk (HSV Enfeksiyonu):** Lezyonları kendini genital bölgede içi su dolu, ağrılı, küçük kabartılar şeklinde gösterir. Bu lezyonlar genelde bir sinir hattı boyunca düzgün olarak yayılır.
- **Sarılık (Hepatit B ve C Virüsü):** Hepatit B ve C virüsleri kan, semen, vajinal sıvı ve idrar gibi tüm vücut sıvılarında bulunur. Belirtileri aşırı halsizlik, hafif ateş, baş ağrısı, bulantı, kusma, iştah kaybı, karaciğer bölgesinin üzerinde ağrı ve hassasiyet, kabızlık veya ishal, kas ve eklemlerde ağrı, deride kızarıklık şeklinde görülür.
- **Trikomonas:** Trikomonas vaginalis adlı organizmanın neden olduğu bu hastalık kadınlarda kötü kokulu akıntı, kaşıntı, idrar çıkışında yanma ile belirti verir. Erkeklerde ise genellikle herhangi bir belirti vermez.

10. Mobil Uygulama Kurulumu ve Kullanımı

Android işletim sisteminin uygulama kurulum dosyaları, .apk uzantısına sahiptir. Bu .apk uzantılı dosyalar size verilecek eğitim mail ortamı (veraegitim2021@gmail.com) bilgilerine göre internet üzerinden tablete aktarılarak kurulumları gerçekleştirilir. Bu araştırma için hazırlanan yazılım şu adresten indirilmektedir:

MOBİL UYGULAMA İNDİRME LİNKİ (kurulum yaparken tüm izinler açık olmalıdır. Android market üzerinden indirilmediği için bilinmeyen kaynaklara güven demeniz gerekebilir)

<https://veraarastirma.com/asf.apk>

Uygulamanın indirilmesi tamamlandıktan sonra aşağıdaki adımlar izlenerek kurulum gerçekleştirilebilir.

Uygulamanın yüklenmesi ile ilgili aşamalar sırasıyla listelenmiştir:

1. Uygulamanın Yüklenmesi İçin Gereken İznin Verilmesi

Ana ekranın sağ alt tarafındaki üç noktaya basılmalı ve açılan pencereden Ayarlar menüsü seçilmelidir.

Ayarlar menüsü içerisindeki Kişisel sekmesinin altında yer alan Güvenlik kategorisine tıklanmalıdır.

Ekranın sağ tarafında yer alan Cihaz Yönetimi başlığı altındaki Bilinmeyen Kaynaklar seçeneği işaretlenmelidir. Gelen uyarı penceresinden Tamam seçeneği seçilmelidir.

Daha sonra ana sayfaya dönebilir.

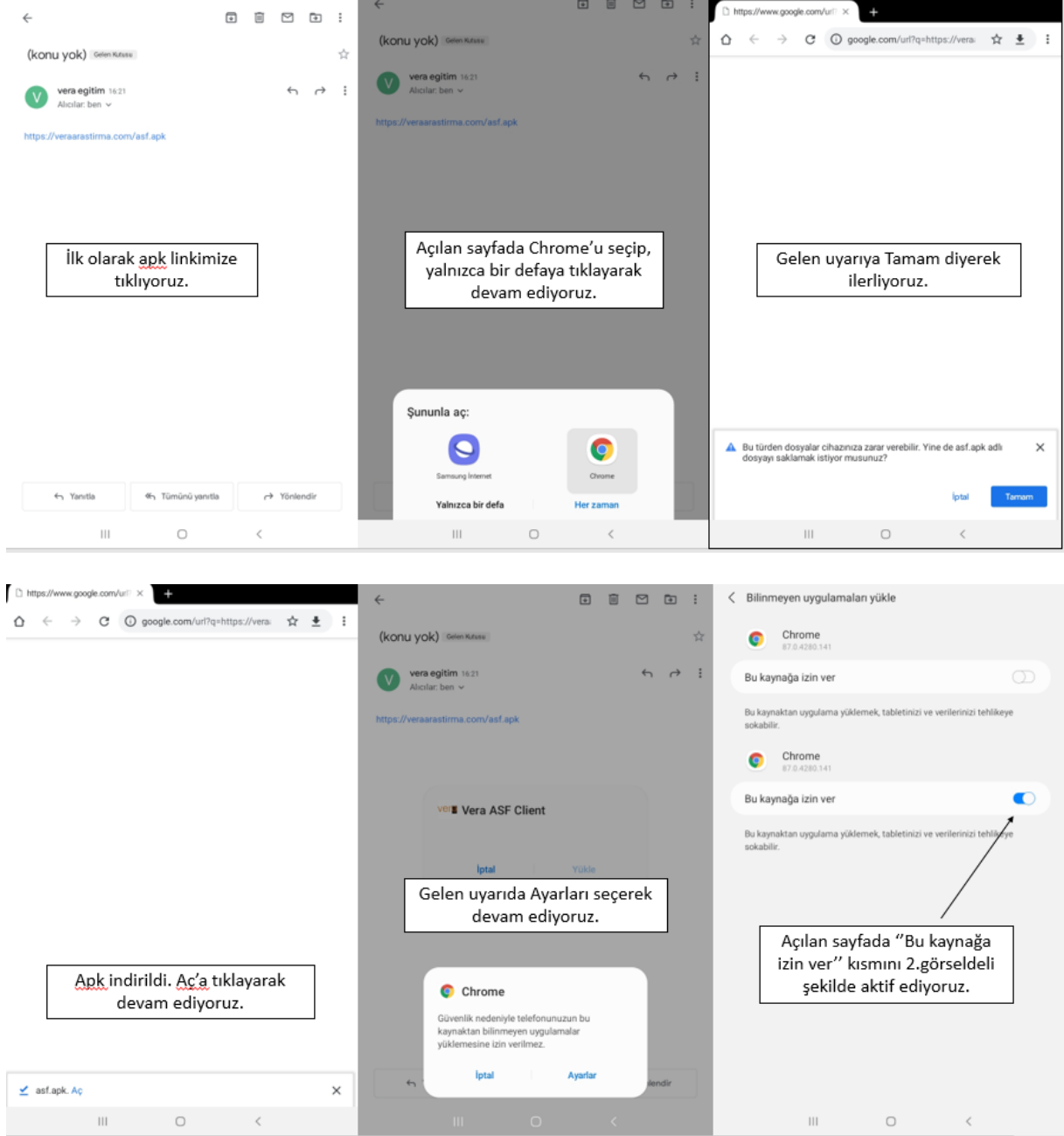
2. Uygulamanın Yüklenmesi

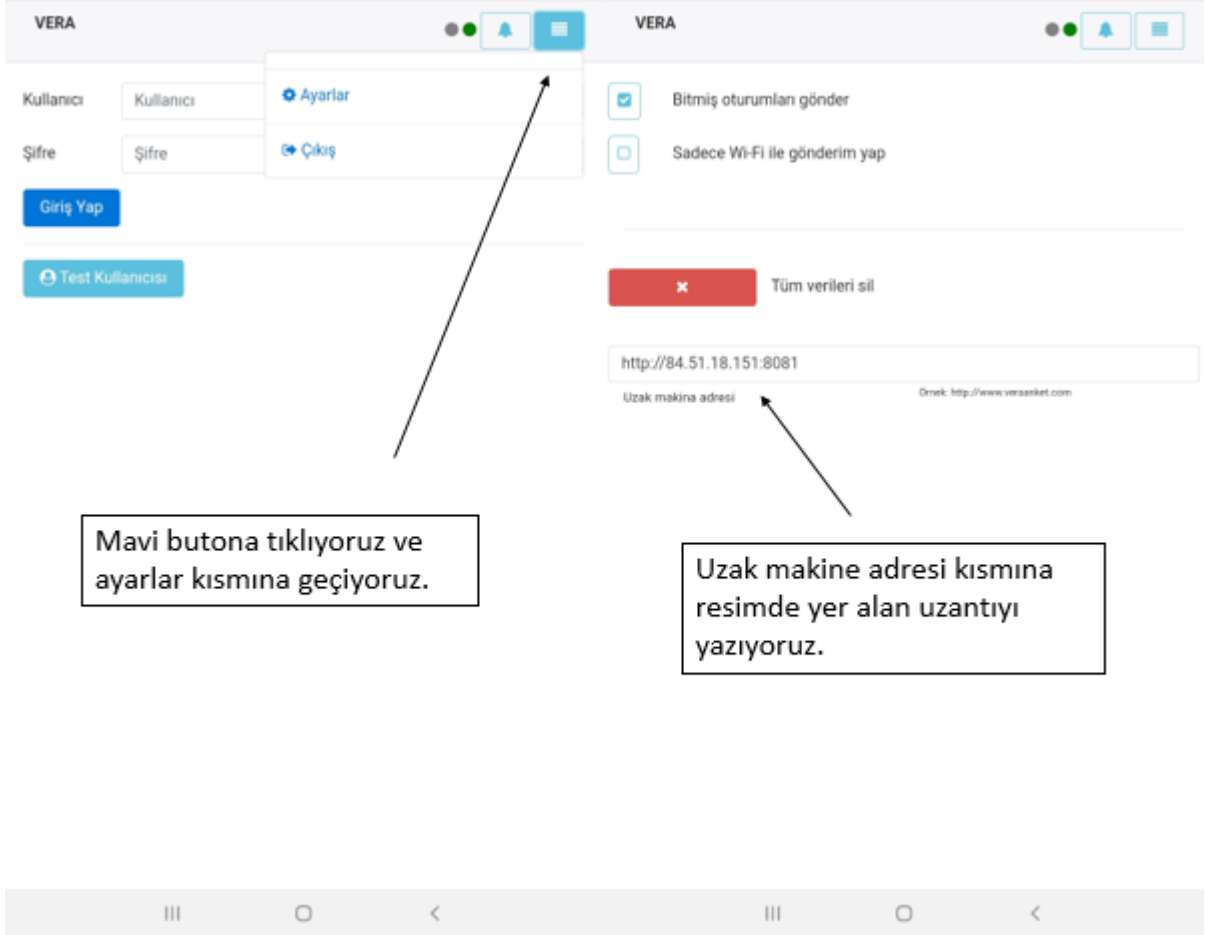
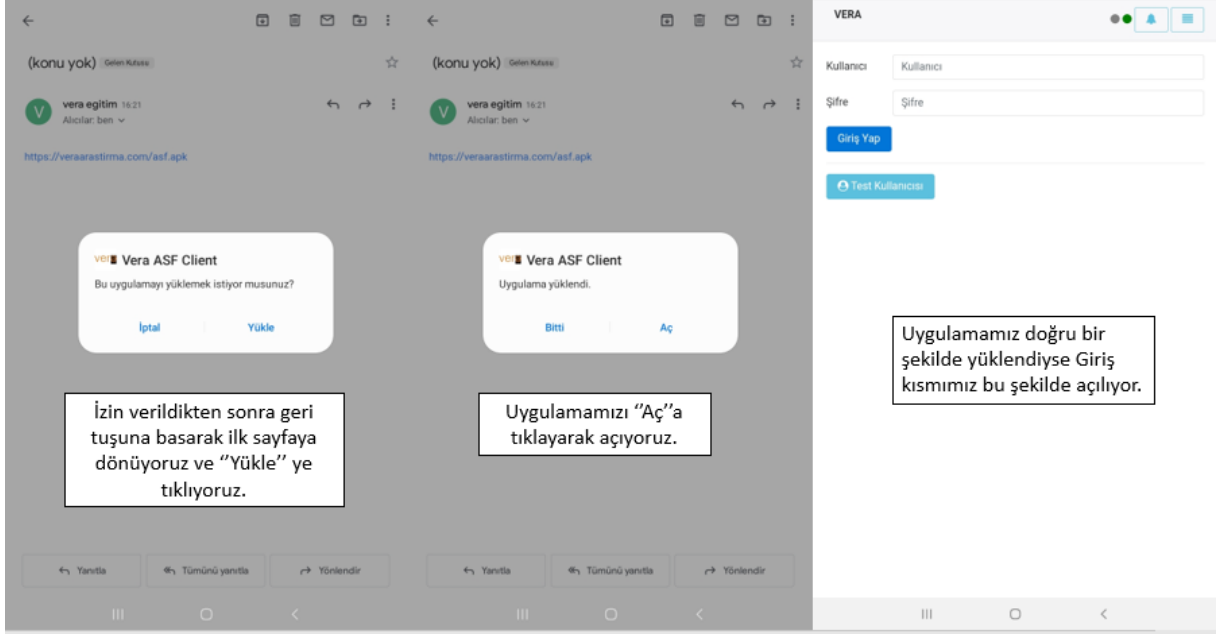
Tablete aktarılan, apk dosyası üzerine tıklandığında bir pencere açılacaktır.

Bu açılan pencereden Şununla Aç kısmından Chrome seçilmelidir ve ardından Yalnızca bir defa butonuna basılmalıdır ve gelen uyarı penceresinde Tamam tuşuna tıklanmalıdır.

Son olarak belirecek olan pencereden Aç seçeneği seçildiğinde yüklenme tamamlanmış olacaktır. Öncesinde Bilinmeyen Kaynaklar'a izin verilmediyse ekrana gelen uyarıdan Ayarlara tıklayarak izin verilmelidir.

Yükleme adımlarını aşağıdaki görselden takip edebilirsiniz.

Program kurulduğunda, “SIHHAT HANE ANKETİ-HASTA MEMNUNİYET FORMU” başlığının yanında son güncelleme sekmesi olduğunu göreceksiniz. X butonu tüm soru formlarını ve tamamlanmamış oturum verilerini silmek isteyip istemediğinizi soracaktır. Güncelleme butonuna basarak, uygulamanın son halini indirebilirsiniz. Önceden yapılan veya tamamlanmamış görüşmeler var ise bu güncelleme sırasında kaybolmamaktadır. Güncelleme

yaparken veri kaybından endişe etmenize gerek yoktur.

VERA			
			
Ara			
#	Başlık	Son Güncelleme	
2	Sihhat Hane Anketi	2022/09/10 13:07:11	
1	Hasta Memnuniyet Formu-Yemen	2022/08/31 11:02:43	

3. Yazılımın Kullanımı

3.1. Görüşme başlatmak

Araştırma başlıklarından öncelikle hangi proje kapsamında görüşme yapacaksınız yeşil butona basarak görüşme içeriğine girmeniz gerekmektedir.

VERA			
● ●			
Ara			
#	Başlık	Son Güncelleme	
2	Sihhat Hane Anketi	2022/09/10 13:07:11	
1	Hasta Memnuniyet Formu- Yemen	2022/08/31 11:02:43	

HENÜZ TAMAMLANMAMIŞ OTURUMLAR sayfası açılacaktır. +YENİ OTURUM butonuna tıklayarak görüşmeyi başlatabilirsiniz.

Sihhat Hane Anketi

● ●

Henüz tamamlanmamış oturumlar

Ara

#	Güncellenme Tarihi	Durum	

3.2. Soru Kağıdı Boyunca İlerlemek

3.2.1. Sayfalar Arası Geçiş

Sayfa içerisindeki tüm sorular cevaplandığında sayfalar kaydırılarak geçilebilir. Sayfanın üstündeki sağdaki işaret bir sonraki sayfaya, soldaki işaret ise bir önceki sayfaya geçişi sağlamaktadır.

Not: Soruların cevaplandırılmaması veya yanlış değerlerle doldurulması sayfanın geçilmesini engelleyecek ve hata mesajları ilgili sorunun yanında belirecektir.

4. Soruların Cevaplandırılması ve Sorularla İlgili Özellikler

4.1. Birden fazla seçenek işaretlenebilen sorular:

Bu tip sorularda bir seçenek diğer seçeneklerin belirmesine ya da kapanmasına yol açabilir ayrıca bu sorularda diğer seçeneği varsa bu şık işaretlendiğinde bir yazı alanı belirir ve açıklamalar bu yazı alanına girilmelidir.

Soru-14 سؤال 14	Ziyaret sebebi/sebepleri (birden fazla cevap verilebilir) الزيارات (أسباب) (يمكن إعتناء أكثر من إجابة واحدة)	☐ Hamilelik ve doğum رعاية ما بعد الولادة الحمل والولادة ☐ Doğum sonrası bakım ما بعد الولادة رعاية ☐ Başopklama التأهيل والتأهيل ☒ Hastalık için genel danışma الاستشارة العامة للمرضى ☒ Diğ bakımı رعاية الأمراض ☐ Aile planlaması التخطيط الأسري ☐ Araştırma-Tehhis testleri التجارب التشخيصية ☒ Acil bakım الرعاية العاجلة ☐ Yara bakımı العناية الجراحية ☒ Psikolojik ve sosyal yardım المساعدة النفسية والاجتماعية ☐ Tıbbi sertifika شهادة الطبيب ☒ Diğer أخر
Soru-14 سؤال 14	Diğer..... أخر.....	

4.2. Sayı girilmesi istenen sorular:

Bazı sorularda ilgili yere/ kutucuğa bir sayı girmeniz beklenmektedir. Tablette girilen değerlerde rakamın başına “0” gelmesine gerek yoktur. Sadece tam sayılar girilebilmektedir. Ayrıca sorulara göre bazı üst veya alt limitler vardır. İlgili sorularda bunlara değinilmektedir.

NOT: Cevaplayıcı sağlık hizmetine muhtaç kişi değilse lütfen aşağıdaki sor

Soru 2: Hastanın cinsiyeti
2. سؤال: الجنس
Erkek / أنثى
Kadın / أنثى

Soru 3: Hasta kaç yaşında?
3. سؤال: كم عمر المريض؟

Soru 4: Okuyup yazabilir misin?
4. سؤال: هل تستطيع القراءة والكتابة؟
Evet / نعم
Hayır / لا
Cevap vermeyi reddediyor / رفض الإجابة

Soru 5: Hastanın eğitim düzeyi
5. سؤال: مستوى التعليم
İlkokulu / ابتدائي

4.3. Diğer Seçeneğinin Bulunduğu Sorular:

Soru-14: Diğer.....
14. سؤال: آخر.....

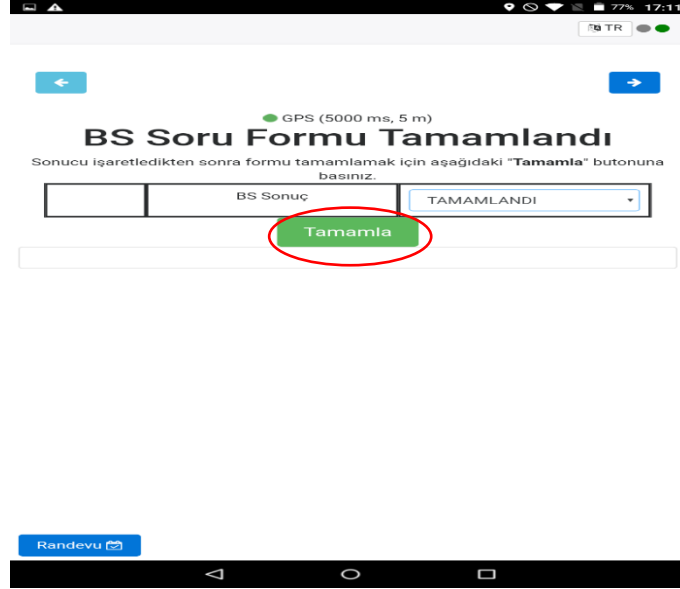
Soru-15: Bugün tesise nasıl gittiniz?
15. سؤال: كيف وصلت اليوم إلى العيادة؟
Yürüyerek / مشياً
Özel araç/taksi / سيارة خاصة / تاكسي
Toplu taşıma / المواصلات العامة
Diğer / آخر

Soru-15: Diğer.....
15. سؤال: آخر.....

Bu tip sorularda ‘Diğer’ seçeneği işaretlendiğinde, ankete katılan kişinin açıklama yapabilmesi için bir yazı alanı belirmektedir. Bu alan cevaplayan kişiden alınacak açıklamayla doldurulmalıdır. Bu alanları doldururken lütfen Türkçe karakter kullanmayınız.

5. Görüşmenin Bitirilmesi ve Gönderilmesi

Bir kişi için tüm bölümler ve sorular cevaplandığında, başka bir deyişle soru kağıdı tamamen doldurulduğunda görüşmeci son sayfayı da geçmek istediğinde verileri **Bulut Sunucu’ya** göndermek için bir uyarı çıkmaktadır. Bu uyarıya “Evet” yanıtı verildiğinde veriler sunucuya iletilmektedir.

Eğer görüşme tamamlanmadan görüşmenin sonlandırılması gerekirse (görüşme yarıda kalırsa veya görüşme başka nedenlerle ziyaret sırasında gerçekleştirilemezse (ziyaret sırasında adreste kişi yoksa, ziyaret sırasında adreste kişi/kimse yoksa, araştırma tarihlerinde kişi adreste yoksa, kişi görüşmeyi reddettiye, görüşme sonraya bırakıldıysa, adres bulunamadıysa vb.) görüşmeci istediği an görüşmeyi bitirebilir. Bunun için tablette sol alt köşedeki “Randevu” butonuna basarak ilgili sonuç kodlarını seçmeli, gelen soruları cevaplamalısınız. Bir sonraki sayfaya geçtiğinizde, görüşmenin tamamlandığını, tamamlanmış ancak devam edilebilir olduğunu, ya da görüşmenin reddedilmiş olduğunu belirten seçeneği işaretleyip, “Tamamlandı” butonuna basmalısınız. Bu durumda veriler sunucuya gönderilecektir.

Verileri sunucuya iletilmiş veya iletilmemiş bütün görüşmeler görüşmecinin tabletinde görülebilecektir. Bunun nedeni bazı görüşmelerde örneğin farklı ziyaretler nedeniyle değişiklik yapılması gerektiğinde bilgi kaybının yaşanmamasıdır. Görüşmeci aynı görüşmeyi ekip başının onayıyla tekrar açarak gerekli değişiklikleri yaparak güncellenmiş veriyi sunucuya iletebilir. Üzerinde artık değişiklik yapılmayacak ve ekip başının kontrol panelinde görebildiği görüşmeler görüşmecinin tabletinden “Sil”e tıklanarak ve ekip başının şifresini girmesiyle silinebilir.

11. Soru Formlarının Uygulanması

Aşağıdaki senaryolar kapsamında örnek uygulamaları gerçekleştiriniz.

Senaryo 1- Hasta Memnuniyeti Anketi : 24 Yaşında bir Erkek birey için anket yapılacak

Senaryo 2- Hasta Memnuniyeti Anketi : 36 Yaşında bir Kadın birey için anket yapılacak

Senaryo 3- Sıhhat Hane Anketi : Ahmet 54 Evli, Zeynep 48 Dul, Rukiye 24 Boşanmış, Hüseyin 16 Bekar kişileri için hanehalkı anketi doldurulacak. Ahmet için Araştırma tarihlerinde hanede yok işaretlenecek ve anket sonlanacak.

Senaryo 4- Sıhhat Hane Anketi : Ahmet 54 Evli, Zeynep 48 Evli, Rukiye 24 Evli, Hüseyin 16 Bekar kişileri için Zeynep'e Form C uygulanacak.

Senaryo 5- Sıhhat Hane Ahmet 54 Evli, Zeynep 48 Evli, Rukiye 24 Evli, Hüseyin 16 Bekar kişileri için Ahmet'e Form A uygulanacak.

Senaryo 6- Sıhhat Hane Anketi : Ahmet 54 Evli, Zeynep 48 Evli, Rukiye 24 Evli, Hüseyin 16 Bekar kişileri için Rukiye'ye Form B uygulanacak.

Senaryo 7- Sıhhat Hane Anketi : Layla 49 Evli, , Omar 48 Evli, Ahmad 22 Boşanmış, Adnan 18 Bekar kişileri için hanehalkı anketi doldurulacak. Omar'a Form A ve B, Layla 'ya Form C. Ahmad'a Form A, Adnan'a Form B uygulanacak.

12. Derinlemesine Görüşmeler

Görüşmelerin amacı:

Göçmenlerin sağlık hizmetlerine kapsayıcı erişimini sağlamak için birinci ve ikinci basamak sağlık hizmetleri arasında iyi işleyen bir sistem olması gerekmektedir. Bu sistem, birinci ve ikinci basamak sağlık hizmetleri arasında düzenlenmiş bir sevk zincirini ve birinci basamak sağlık hizmetlerine geri bildirim sağlayarak birinci basamak sağlık hizmetlerini desteklemeyi amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında gerçekleştirilecek olan derinlemesine görüşmeler aracılığı ile birinci basamak ve ikinci basamak sağlık hizmetleri arasındaki mevcut durumdaki sürecin nasıl işlediği anlaşılabilecek ve göçmenlerin sağlık hizmetlerine kapsayıcı erişimlerini sağlamaya yönelik yeni öneriler geliştirilmeye çalışılacaktır.

Görüşmelerin kimlerle yapılacağı

Araştırma kapsamında toplam 240 kişi derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilecektir. Görüşülecek olan kişilerin bilgileri ayrıntılı şekilde aşağıda açıklanmıştır.

Hizmet sunumunda yer alan hekimler:

Belirlenmiş olan 12 ilde her ilde 5 olmak üzere birinci basamak sağlık hizmet sunumunda görev yapan toplam 60 hekim ile;

Belirlenmiş olan 12 ilde her ilde 5 olmak üzere ikinci basamak sağlık hizmet sunumunda görev yapan toplam 60 hekim ile görüşme yapılacaktır.

Hizmet sunumunda yönetici olarak görev yapanlar:

Belirlenmiş olan 12 ilde her ilde 5 olmak üzere birinci basamak sağlık hizmet sunumunda yönetici olarak görev yapan ve göçmen sağlığı ile ilgili hizmetleri denetleyen yöneticiler ile toplam 60 yönetici;

Belirlenmiş olan 12 ilde her ilde 5 olmak üzere ikinci basamak sağlık hizmet sunumunda yönetici pozisyonunda görev yapan ve göçmen sağlığı ile ilgili hizmetleri denetleyen yöneticiler ile toplam 60 yönetici ile görüşme yapılacaktır.

Tablo 1: Derinlemesine Görüşme Yapılacak Kişilerin Özet Bilgileri

İller	Görüşülecek kişiler				Total
	Hekim		Hastane Yöneticisi		
	Göçmen Sağlığı Merkezi	Hastane	Göçmen Sağlığı Merkezi	Hastane	
Gaziantep	5	5	5	5	20
Hatay	5	5	5	5	20
Şanlıurfa	5	5	5	5	20
İstanbul	5	5	5	5	20
İzmir	5	5	5	5	20
Adana	5	5	5	5	20
Mersin	5	5	5	5	20
Kilis	5	5	5	5	20
Bursa	5	5	5	5	20
Kahramanmaraş	5	5	5	5	20
Konya	5	5	5	5	20
Ankara	5	5	5	5	20
Toplam	60	60	60	60	240

Görüşmelerin içeriği

Bu çalışma, birinci basamak ve ikinci basamak sağlık hizmetleri arasındaki ilişkinin mevcut durumunu ortaya koymak, sorunları tespit etmek ve geliştirilmesine yönelik çözüm önerileri getirmek amacı ile yürütülecektir. Görüşmelerde izlenecek olan görüşme formları ve görüşülecek olan hususlar aşağıda özetlenmiştir.

Görüşme Formu I: İkinci basamak sağlık hizmetlerinde yöneticilik yapmakta olan yöneticiler için görüşme formu

Sosyo-demografik bilgiler : Cinsiyet Yaş Eğitim Medeni durumu Uyruk ve vatandaşlık statüsü Meslek Şu anda yapılan iş Çalışma yılı
İş yerinin özellikleri: mekansal açıdan, tıbbi donanım açısından, personel açısından yönetsel açıdan değerlendirme
Göçmen Sağlığı (GSM) ve Güçlendirilmiş Göçmen Sağlığı Merkezleri (GGSM) hakkında: GSM ve GGSM'eri hakkında ne bildiği

Bu merkezlerden çalışılmakta olan hastaneye hasta sevkini yapıp yapılmadığı
Sevk yapılıyor ise nasıl bir prosedür izlendiği
Hastaların kabulüne ilişkin yönetim sisteminin güçlü ve zayıf yönleri
Hasta kabulünden sonra GSM/GGSM'lerine geri bildirim yapıp yapılmadığı
Geri bildirim için hangi yolun/ların kullanıldığı (telefon, bilgisayar, yazılı rapor gibi)
Bu süreçteki güçlükler neler?
Nasıl çözümler üretiliyor ve/veya üretileniyor?
Sevk yapılmıyor ise bunun nedenleri

Hastaneler ile Göçmen Sağlığı (GSM) ve Güçlendirilmiş Göçmen Sağlığı Merkezleri (GGSM) arasındaki Hizmetlerin geliştirilmesi için neler yapılmalı?

personel açısından,
yönetimsel açıdan
tıbbi donanım açısından
bütçe açısından,
hasta profili açısından
çalışanlar açısından

Görüşme Bilgileri:

Görüşmenin yapıldığı tarih ve saat:
Görüşmenin yapıldığı şehir:
Görüşmenin yapıldığı yer:
Görüşmenin süresi:
Görüşmenin kayıt edilip edilmediği:
Görüşmeyi yapan kişi:
İletilmek istenen özel bir husus var ise belirtin:

Görüşme Formu II: Birinci basamak sağlık hizmetlerinde yöneticilik yapmakta olan yöneticiler için görüşme formu

Sosyo-demografik bilgiler :

Cinsiyet
Yaş
Eğitim
Medeni durumu
Uyruk ve vatandaşlık statüsü
Meslek
Şu anda yapılan iş
Çalışma yılı

İş yerinin özellikleri:

mekansal açıdan,
tıbbi donanım açısından,
personel açısından
yönetimsel açıdan değerlendirme

Göçmen Sağlığı (GSM) ve Güçlendirilmiş Göçmen Sağlığı Merkezleri (GGSM) hakkında:

GSM ve GGSM'eri hakkında ne bildiği
Bu merkezlerden hastaneye hasta sevkini yapıp yapılmadığı
Hangi durumlarda ve hangi hastalar/hastalıklar için buna gerek duyulduğu
Sevk yapılıyor ise nasıl bir prosedür izlendiği
Hastaların ikinci basamak sağlık hizmetlerine erişimlerine ilişkin mevcut sisteminin güçlü ve zayıf yönleri

Hasta kabulünden sonra ikinci basamak sağlık hizmetlerinin kendilerine geri bildirim yapıp yapmadıkları
Geri bildirim için hangi yolun/ların kullanıldığı (telefon, bilgisayar, yazılı rapor gibi)
Bu süreçteki güçlükler neler?
Nasıl çözümler üretiliyor ve/veya üretileniyor?
Sevk yapılmıyor ise bunun nedenleri

Hastaneler ile Göçmen Sağlığı (GSM) ve Güçlendirilmiş Göçmen Sağlığı Merkezleri (GGSM) arasındaki hizmetlerin geliştirilmesi için neler yapılmalı?

personel açısından,
yönetimsel açıdan
tıbbi donanım açısından
bütçe açısından,
hasta profili açısından,
çalışanlar açısından

Görüşme Bilgileri:

Görüşmenin yapıldığı tarih ve saat:
Görüşmenin yapıldığı şehir:
Görüşmenin yapıldığı yer:
Görüşmenin süresi:
Görüşmenin kayıt edilip edilmediği:
Görüşmeyi yapan kişi:
İletilmek istenen özel bir husus var ise belirtin:

Görüşme Formu III: Birinci ve ikinci basamak sağlık hizmetlerinde çalışmakta olan hekimler için görüşme formu

Sosyo-demografik bilgiler :

Cinsiyet
Yaş
Eğitim
Medeni durumu
Uyruk ve vatandaşlık statüsü
Meslek
Şu anda yapılan iş
Çalışma yılı

İş yerinin özellikleri:

mekansal açıdan,
tıbbi donanım açısından,
personel açısından
yönetimsel açıdan değerlendirme

Göçmen Sağlığı (GSM) ve Güçlendirilmiş Göçmen Sağlığı Merkezleri (GGSM) hakkında:

GSM ve GGSM'eri hakkında ne bildiği
Bu merkezlerden çalışılmakta olan hastaneye hasta sevkinin yapılıp yapılmadığı
Sevk yapılıyor ise nasıl bir prosedür izlendiği
Hastaların kabulüne ilişkin yönetim sisteminin güçlü ve zayıf yönleri
Hasta kabulünden sonra GSM/GGSM'lerine geri bildirim yapılıp yapılmadığı
Geri bildirimler için hangi yolun/ların kullanıldığı (telefon, bilgisayar, yazılı rapor gibi)
Bu süreçteki güçlükler neler?
Nasıl çözümler üretiliyor ve/veya üretileniyor?

Sevk yapılmıyor ise bunun nedenleri

Hastaneler ile Göçmen Sağlığı (GSM) ve Güçlendirilmiş Göçmen Sağlığı Merkezleri (GGSM) Hizmetlerin geliştirilmesi için neler yapılmalı?

personel açısından,
yönetimsel açıdan
tıbbi donanım açısından
bütçe açısından,
hasta profili açısından ve son olarak çalışanlar açısından

Görüşme Bilgileri:

Görüşmenin yapıldığı tarih ve saat:
Görüşmenin yapıldığı şehir:
Görüşmenin yapıldığı yer:
Görüşmenin süresi:
Görüşmenin kayıt edilip edilmediği:
Görüşmeyi yapan kişi:
İletilmek istenen özel bir husus var ise belirtin:

Görüşmeciler için önemli bilgiler:

Gerçekleştirilen tüm görüşmeler görüşülen kişilerin “bilgilendirilmiş onamları” alınarak kayıt edilmelidir. Görüşmenin kayıt edilmesine izin verilmemesi halinde ayrıntılı not tutulmalıdır. Ancak derinlemesine görüşme tekniğinin seçilmesinin nedeni, görüşülen kişinin görüşlerini rahatça ifade edebileceği bir ortam yaratarak, görüşmenin amacı, elde edilecek bilginin nasıl kullanılacağı ve korunacağı konusunda güvence verilmesi önemlidir. Bu nedenle, araştırma izni, etik kurul izni ve görüşme formunun görüşme yapılacak kişiye gösterilmesi önemlidir. Bu yolla karşılıklı güven ilişkisinin oluşturulması gerekmektedir. Güven ilişkisinin kurulmasında, görüşmecinin kıyafet, kendini ifade etme biçimi de çok önem taşımaktadır. Görüşmeyi yapacak olan, görüşülecek kişinin önemli olduğuna, kişinin en değerli şeyi olan zamanlarını istediklerini unutmamalıdır. Görüşülecek olan kişinin vereceği bilgilerin çok değerli olduğu ve sadece araştırma kapsamında kullanılacağı ve kişinin anonim kalacağı garantisinin verilmesi gerekmektedir.

Görüşmeler öncesi randevu yapılması:

Görüşmeci, görüşme yapmadan önce görüşülecek olan kişi ile görüşme için gün, yer, saat düzenlemesi yapılmalıdır. Çat kapı görüşme yapılmaz. Görüşülecek olan kişinin zihinsel olarak görüşmeye hazırlanması ve kendini rahat hissedeceği bir zaman ve mekan planlaması görüşmelerin kalitesi açısından çok önemlidir.

Görüşmelerin süresi

Görüşmelerin süresi, anlatıcıya göre değişmekle birlikte ortalama 30 dakika sürmelidir. Görüşmelerin yüzyüze gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Ancak özel koşullar olması haline online gerçekleştirilmesi de mümkündür.

Görüşmelerin çözümlenmesi:

Kayıt edilmiş tüm görüşmeler kelime kelime çözümlenmelidir. Çözümleme, tercihen görüşmeyi yapmış olan kişi tarafından yapılmalı ve görüşmenin gerçekleştirilmesinden en geç 10 gün içinde yapılması iyi olacaktır. Görüşmeler kayıt edilmemiş ise ayrıntılı tutulmuş olan notların da bilgisayar ortamına aktarılması gerekmektedir. Görüşmeyi yapmış ve not almış kişilerin bu işlemi yapması ve görüşmeyi takip eden 1-2 gün içinde bilgisayar ortamına aktarılması uygun olacaktır.

Veri analizi:

Veri analizi, ham ve kaydedilmiş verileri gözden geçirmenin yanı sıra kodlanmış verileri inceleme, sınıflandırma, kategorilere ayırma, değerlendirme, karşılaştırma, sentezleme ve onlar üzerinde düşünmeyi gerektirir. Nitel veri analizi genel olarak üç adımda gerçekleştirilmektedir: (i) Veri azaltımı; araştırma sonunda elde edilen verilerin seçilmesi, incelenmesi, basite indirgenmesi, özetlenip dönüştürülmesi; (ii) veri gösterimi; sonuçların ortaya konması için toplanan verilerin düzenlenmiş halini oluşturma; (iii) sonuç çıkarma/doğrulama; olay ve nesneler arasındaki nedensel ilişkileri, örüntüleri, olası yapıları ortaya çıkarma, sonuçları geçerlik bakımından test etme (Miles ve Huberman, 2016). Veri analizinin ilk adımı verinin kodlanması adımdır. Kodlama, araştırmacıların düzensiz verilere düzen dayatması olarak tanımlanabilir. Verilerin kodlanması, dağ gibi ham verilerin küçük, işlenebilir kümelere indirgenmesi olup, zor bir iştir.

Deşifre sürecinden sonra veri analizinde takip edilmesi gereken en önemli adımlardan biri veri aşinalığıdır (data immersion). Veriye dalma işlemi olarak da adlandırılan bu süreçte araştırmacının tüm verileri okuması, tekrar-tekrar okuması ve onlar üzerinde düşünmesi gerekir (Barbour, 2014). Ayrıntılı, dikkatli, tekrarlı okumadan sonra ise kodlama işlemi başlatılmaktadır. Kodlama, verinin çeşitli yönlerini belirleyerek, küçük parçalar halinde işaretlemek veya etiketlemektir (Miles ve Huberman, 2016). Kodlamada en sık izlenen yollardan biri araştırmacıların bir dizi hazır kod listesi (mevcut teorilerin önerdiği) hazırlayarak tüm kodlama sürecini listedeki hazır kodlara göre düzenlemeleridir. Bu, araştırmacıya büyük bir kolaylık sağlar; ancak araştırmacının nitel araştırmanın temel felsefesinden uzaklaşmasına; yani veri içinden gelen, veriye özgü kodları görmemesine de neden olabilir (Creswell, 2013). Diğer izlenen yol ise önceden tanımlanmış kodlama teması olmadan; kodlamanın tamamen mülakatların içeriğine dayanıyor olmasıdır. Bu araştırmada ikinci yol izlenecektir.

Nitel veri analizi yaparken bilgisayar programlarının kullanımı oldukça yaygındır. Bununla birlikte, nitel veri analizinde bilgisayar programları aslında nitel veriyi analiz etmez; analiz ile ilgili her şeyi yapacak olan araştırmacının kendisidir. Araştırmacı nasıl bir yapı oluşturacağına, neyin kod, neyin kategori olacağına karar verir. Nitel veri analizi için kullanılan bilgisayar programları verileri saklamayı, düzenlemeyi, kodlamayı, verileri geri çağırma ve birleştirmeyi kolaylaştırır. Bu yazılımlarla metin üzerinde işaretlemeler yapılabilir, kodlar bir bütün halinde görülebilir, indeksleme ve sınıflandırma işlemleri daha kolay oluşturulabilir (Patton, 2014). Bu araştırmada nitel verinin analizi için Maxqda21 bilgisayar programı kullanılacaktır.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

TÜRKİYE’DE GEÇİCİ KORUMA ALTINDA BULUNAN SİĞINMACILARIN SAĞLIK DURUMU VE SAĞLIK HİZMETLERİ MEMNUNİYET ARAŞTIRMASI SORU VE CEVAP BROŞÜRÜ

Bu araştırmanın amacı nedir?

Bu Araştırma Türkiye’de yaşayan tüm göçmenlerin sağlık hizmetlerine erişimini artırmak, genel sağlıklarını iyileştirmek ve göçmen sağlık hizmetlerinden memnuniyetlerini değerlendirmeye yönelik gerçekleştirilen bir araştırmadır.

Bu çalışma kim tarafından yürütülmektedir?

Bu Araştırma Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir, Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Ben bu araştırma için nasıl seçildim?

Suriyeli ve Geçici koruma altındaki sığınmacıların yoğun olduğu bölgelerde bu görüşme rastgele yapılmaktadır. Verdiğiniz bilgiler adresinizle ve kişisel bilgilerinizle eşleştirilmeden raporlanacaktır.

Ne tür sorular sorulacak?

Bu ankette göçmenlerin hanelerinde yaşayan kişilerin demografik bilgileri, sağlık durumuna ilişkin bilgiler, varsa eğer teşhis konulan kronik, bulaşıcı hastalıklar hizmet aldıkları kurumlardan memnuniyeti gibi sorular sorulacaktır.

Benim hanemin katılması ne şekilde olacak?

Görüşme sizin evinizde ve profesyonel bir anketör tarafından yapılacaktır. Anketör önce birkaç soru sorarak, hane halkınızdan bu araştırmaya katılmaya uygun kişi olup olmadığını tespit edecek. Eğer görüşmeye uygun kişiler varsa ve katılmayı kabul ederse, yüz yüze görüşmeyle sorular sorulacaktır.

Bu araştırmanın sonuçları nasıl kullanılacak?

Araştırma sonuçları sizle birlikte cevap veren bütün katılımcıların yanıtlarını anonimleştirilerek göçmenlere yönelik sağlık hizmetlerini iyileştirmede kullanılacaktır.

Verdiğiniz bilgiler adresinizle ve kişisel bilgilerinizle eşleştirilmeden raporlanacaktır.

Verdiğim bilgiler gizli kalacak mı?

Evet, gizliliğinizin korunması son derece önemlidir ve verdiğiniz tüm bilgiler sadece araştırma amacıyla kullanılacaktır. Verdiğiniz cevaplar, diğer katılımcıların cevaplarıyla birleştirilecek. İsminiz ile verdiğiniz cevaplar arasında bir bağlantı kurulmayacaktır.

Benim bu araştırmaya katılmam neden önemli?

Cevaplayıcıya onun görüşünün önemli olduğunu ve kendisi gibi birçok insanın görüşünü temsil ettiğini açıklayın. Ayrıca bunun Sağlık Bakanlığı’nca yapılan çalışmaların ve göçmenler için alınacak yeni politikaların geliştirilmesine yardımcı olacak bir araştırmaya katılmak için fırsat olacaktır.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

KATILIMLA İLGİLİ YAYGIN ENDİŞELERE VERİLECEK CEVAPLAR

Yaygın Endişe	Cevap
“Kendimi pek iyi hissetmiyorum.”	Kişiye kötü bir zamanda yakaladınız, ama bu durum geçicidir. Cevaplayıcı muhtemelen başka bir zaman görüşmeyi kabul edecektir. Kişinin müsaitlik durumunu öğrenin ve daha sonra tekrar uğrayabileceğinizi söyleyin.
“Evim çok dağınık, sizi içeri alamam.”	Şunun gibi bir şey söyleyerek anlayışlı davranın: “Hiç önemli değil. Sorularımı burada da sorabilirim. Veya ne zaman uygun olduğunuzu söylerseniz, başka bir zaman gelebilirim. O zaman da anket yapılırken beni ilgilendiren tek şey, verilen bilgileri kaydetmek olacak.”
Güvenmiyorum/özel hayatı veya gizliliği ihlal ediyor.	Cevaplayıcıya gizlilik güvencesini verin. (Ona Gizlilik Anlaşmasını gösterin.) Vereceği bilgilerin başka anketlerden toplanacak bilgilerle birleştirileceğini ve sadece Araştırma kapsamında sadece raporlama amaçlı kullanılacağını söyleyin.
“Adresimi nereden buldunuz?”	Suriyeli ve Geçici koruma altındaki sığınmacıların yoğun olduğu ilçe ve mahallelerdeki adresler içinden bilimsel bir yöntem kullanarak rastgele seçmiş olduğumuzu açıklayın.
“Benim ne düşündüğümün ne önemi var?”	Cevaplayıcıya onun görüşünün önemli olduğunu ve kendisi gibi birçok insanın görüşünü temsil ettiğini açıklayın. Ayrıca bunun Sağlık Bakanlığı’nca yapılan çalışmaların ve göçmenler için alınacak yeni politikaların geliştirilmesine yardımcı olacak bir araştırmaya katılmak için fırsat olduğunu söyleyin.
“Bu konu umurumda değil.”	Katılmak için Sağlık Bakanlığı’nın çalışmalarına ilgi duymaları gerekmiyor. Yine de verecekleri bilgi değerli.
“Çok meşgulüm.”	Cevaplayıcılara, tarama ve anketin az vakit alacağını ve onlar ne zaman müsaitse o zaman ziyaret edebileceğinizi vurgulayın. Tekrar uğramak için daha uygun bir zaman kararlaştırın.
“Ben anketleri sevmem. Hem vakit hem nakit kaybı.”	Sağlık Bakanlığı için yapılan bu araştırmadan elde edilen bulgular katkı sağlayacak ve verilen yanıtların Türkiye’nin sığınmacılar yapılacak yatırımlara önemli bir kaynaklık edeceğinin önemini vurgulayın. Cevaplayıcıya bunun, yapılacak çalışmaların başarısına katkıda bulunabilmesi için bir fırsat olduğunu söyleyin.
“Neden bizim aileyi seçtiniz?”	Suriyeli geçici koruma altındaki sığınmacıların ve diğer göçmenlerin yoğun olduğu bölgelerde bu görüşmenin rastgele yapıldığını belirtiniz.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

Gizlilik Taahhütnamesi

Avrupa Birliği sponsorluğunda yürütülen **TÜRKİYE’DE GEÇİCİ KORUMA ALTINDA BULUNAN SİĞİNMACILARIN SAĞLIK DURUMU VE SAĞLIK HİZMETLERİ MEMNUNİYET ARAŞTIRMASI** Saha Anketörü sıfatı ile ben

_____, bu araştırma için

aşağıda belirtilen kılavuz kurallar ve kısıtlamalara uygun olarak çalışmayı kabul ediyorum.

Bu anlaşmanın koşullarına uymamın, Araştırma şirketi ile yaptığım iş anlaşmasının bir şartı olduğunu ve bu koşullara uymadığım takdirde, Araştırma şirketi ile aramdaki iş anlaşmasının feshedilebileceğini kabul ediyorum.

a. Bu araştırma ve ilgili konular üzerinde çalışırken toplanan haneye özel tüm bilgileri gizlilik koşulları çerçevesinde ele almayı kabul ediyorum. Ayrıca bu gizlilik taahhüdünün, bu sözleşme sonlanana kadar devam etmesini kabul ediyorum.

b. Gizlilik yükümlülüklerini yerine getirmek için:

1. Gizli araştırma bilgilerini sadece yetkili SIHHAT-2 personeli ile görüşeceğim.
2. Ekipmanları ve gizli araştırma bilgilerini, araştırma protokolünde belirtildiği gibi muhafaza edeceğim.
3. Gizli araştırma bilgilerini koruyan ekipmanları, kombinasyonları, anahtarları ve odaları muhafaza edeceğim.
4. Ekipmanları ve gizli araştırma bilgilerini, kullanım sırasında da koruyacağım.
5. Güvenlik prosedürleri ihlaline ilişkin tüm iddiaları derhal Saha Denetçime bildireceğim.
6. Araştırma liderleri veya Saha Denetçim tarafından yetkilendirilmediğim sürece, hiçbir gizli araştırma bilgisini fotokopiyle çoğaltmayacağım ve başka herhangi bir yöntemle kaydetmeyeceğim.
7. Araştırmaya katılanların gizliliğini hiçbir şekilde riske atmayacağım.
8. Yetkilendirilmemiş kişilerin hiçbir gizli araştırma bilgisine erişmelerine izin vermeyeceğim.
9. Kaybolan veya yeri değişen ekipmanları ve/veya gizli araştırma bilgilerini Saha Denetçime derhal bildireceğim.

Görüşmeci / Anketör imzası

_____/_____/_____
Tarih